

RAPORT

PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE EFECTUATE ÎN SECTORUL SANITAR ÎN TIMPUL STĂRILOR DE URGENȚĂ ȘI DE ALERTĂ DE PE TERITORIUL ROMÂNIEI

*din partea membrilor AUR din cadrul Comisiei de anchetă
parlamentară privind achizițiile publice efectuate în sectorul
sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul
României de către Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate
publică și de alte instituții din subordinea Ministerului Sănătății*

Bucuresti, aprilie, 2023

I. INTRODUCERE

1. PREAMBUL

Activitatea Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României de către Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate publică și de alte instituții din subordinea Ministerului Sănătății (mai departe numită Comisia) s-a constituit la inițiativa grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor (AUR).

Activitatea Comisiei s-a desfășurat cu respectarea dispozițiilor următoarelor acte normative:

- Hotărârea Camerei Deputaților nr. 75 din 3 noiembrie 2021 pentru înființarea unei comisii parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României publicată în Monitorul Oficial partea I cu nr. 105/02.02.2022;
- Regulamentul Senatului;
- Regulamentul Camerei Deputaților;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României de către Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate publică și de alte instituții din subordinea Ministerului Sănătății elaborat în temeiul dispozițiilor art. 7 din Hotărârea nr.75/2021.

În sensul actelor normative menționate *supra* prin sintagma achiziții publice se înțelege achizițiile publice de consumabile medicale, diferite echipamente de protecție, dezinfectanți, măști și mănuși sanitare, dar și alte produse destinate combaterii efectelor cauzate de pandemia de COVID-19, realizate în regim de urgență de către autoritățile și instituțiile publice menționate.

Din partea grupului parlamentar AUR în cadrul Comisiei fac parte domnul deputat Simion George-Nicolae- vicepreședinte Comisie și domnul deputat Muncaciu Sorin-Titus-membru Comisie.

Comisia parlamentară de anchetă are ca scop efectuarea unei anchete parlamentare, în baza obiectivelor menționate în Hotărârea Camerei Deputaților nr. 75 din 3 noiembrie 2021 pentru înființarea unei comisii parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României publicată în Monitorul Oficial partea I cu nr. 105/02.02.2022.

Prezentul Raport tratează Capitolul VI, VII, VIII, IX și X din Proiectul de Raport transmis de către președintele Comisiei.

2. OBIECTIVE SPECIFICE

- Analiza activității autorităților și instituțiilor publice anterior menționate, începând cu 60 de zile înaintea decretării stării de urgență pe teritoriul României și până la momentul înființării Comisiei de anchetă, inclusiv în ceea ce privește situația stocurilor de bunuri necesare preîntâmpinării ori limitării efectelor generate de pandemia de COVID-19, având în vedere și contextul global de la momentul analizat;

- Investigarea modalității în care s-au desfășurat procedurile de achiziție publică, prin analizarea etapelor parcurse în procesul de achiziție publică, în vederea identificării potențialelor situații incompatibile cu legislația în vigoare;

- Investigarea respectării principiilor de natură juridică și etică ce constituie temeiul procedurilor de achiziție publică, respectiv principiile legalității, transparenței, competitivității și tratamentului egal, de către autoritățile și instituțiile publice anterior menționate;

- Investigarea eventualelor abuzuri comise de factorii de decizie, cu ignorarea prevederilor legale în vigoare și/sau cu ignorarea principiilor bunei administrări și bunei guvernări;

- Identificarea decidenților implicați și stabilirea rolului acestora în încheierea actelor și săvârșirea faptelor care sunt considerate de Comisia de anchetă ca fiind abuzive;

- Analizarea informațiilor care au circulat în mass-media și care dezvăluie activități ale autorităților și instituțiilor publice anterior menționate sau ale persoanelor din cadrul acestora cu potențial caracter nelegal ori contrar principiilor bunei administrări și guvernării, în vederea confirmării ori infirmării acestor informații;-

- Constatarea și investigarea oricăror alte fapte care sunt apreciate ca fiind conexe cu celelalte acte și fapte cercetate;

- Stabilirea măsurilor care se impun a fi luate pentru remedierea problemelor investigate, respectiv pentru atragerea răspunderii persoanelor responsabile de săvârșirea unor fapte apreciate ca având caracter nelegal.

3. LEGISLAȚIE APLICABILĂ

Pentru întocmirea prezentului Raport s-au studiat și analizat, în principal, prevederile următoarele acte normative:

3.1 Legislația aplicabilă în perioada stării de urgență:

- OUG nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 11/2020 privind stocurile de Urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei;
- Legea nr. 20/2020 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală;
- Decretul nr. 195/16.03.2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României;
- Decretul nr. 240/14.04.2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României;
- Legea nr. 20/17.03.2020 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei;
- OUG nr. 50/15.04.2020 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020;
- Legea 55/15.05.2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19;
- Hotărârea nr. 12 de către Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență prin care au fost suplimentate cantitățile menționate în Anexa la OUG nr. 11/2020.
- Hotărârea nr. 13/18.03.2020 a grupului de suport tehnico științific privind gestionarea bolilor înalt contagioase pe teritoriul României.

NOTA nr. 1:

Cele două decrete președințiale ante-menționate au prevăzut implementarea prin dispunerea de ordonanțe militare și alte acte normative de către ministrul Afacerilor Interne sau de către înlocuitorul legal al acestuia, cu acordul prim- ministrului.

Drept urmare, în perioada stării de urgență au fost emise mai multe acte normative, în mare parte de nivel primar și terțiar, care au vizat punerea în aplicare a măsurilor stabilite prin anexele Decretelor Președintelui României ante-menționate.

Inventarul cadrului legislativ aplicabil pe durata stării de urgență instituită pentru gestionarea situației epidemiologice generată de răspândirea coronavirusului cuprinde un număr de 126 de acte normative din care :

-39 acte normative de nivel primar

-12 acte normative de nivel secundar

-75 acte normative de nivel terțiar.

Principalele măsuri legislative care au avut impact asupra modului în care autoritățile, instituțiile și entitățile publice cu atribuții speciale au utilizat fondurile publice alocate în acest scop se pot grupa în următoarele categorii:

-Măsuri legislative adoptate în domeniul achizițiilor publice;

-Măsuri legislative adoptate în domeniul sănătății;

-Măsuri legislative adoptate în domeniul muncii și protecției sociale;

-Măsuri legislative adoptate în scopul asigurării susținerii economiei;

-Măsuri legislative care au vizat acțiuni cu caracter general de limitare și control a răspândirii pandemiei cu COVID-19. Aceste măsuri sunt prezentate detaliat în Anexa nr.1 la prezentul raport.

3.2 Legislația aplicabilă domeniului achizițiilor publice:

- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- HG nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Instrucțiunile emise de președintele ANAP.

3.3 CadruL legal privind funcționarea Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate (ONAC):

- OUG nr. 46/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate;
- HG nr. 502/2018 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- HG nr. 119/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate și pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 502/2018.

4. DOCUMENTELE RAPORTULUI

Constatările prezentului Raport s-au sintetizat ca urmare analizei și studierii următoarelor categorii de documente și înregistrări:

4.1 Rapoartele Curții de Conturi

- Raport special realizat a solicitarea Parlamentului României -Gestionarea resurselor publice în perioada stării de urgență-august 2020;
- Răspunsul Curții de Conturi la întrebările Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României;
- Raportul de control nr. 3879/ 17.07.2020 încheiat în urma acțiunii de control cu tema Controlul modului de gestionare a resurselor publice pe perioada stării de urgență la ONAC;
- Raportul de control din 09.07.2021 privind misiunea de audit de conformitate cu tema „Controlul resurselor utilizate pentru achiziții publice” în anul 2020 la ONAC;
- Raportul de control nr. 2056/14.06.2022 încheiat în urma acțiunii de control cu tema “Controlul resurselor utilizate pentru achiziții publice” în anul 2021 la ONAC;

4.2 Informații solicitate de la instituții:

- Adresa ONAC înregistrată cu nr.1508/21/.03.2023 ca urmare întrebărilor Comisie transmise prin adresa nr. 4c-36/49/14.03.2023;
- Adresa Ministerului Afacerilor Interne – Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU) înregistrată la Registratura Camerei Deputaților cu nr.521/21.03.2023 urmare întrebărilor Comisiei transmise prin adresa nr. 4c-36/63/20.03.2023;
- Adresa ROMARM înregistrată cu nr. 752/27.03.2023 ca urmare a întrebărilor Comisiei transmise urmare solicitării Comisiei transmise prin adresa nr. 4c-36/67/20.03.2023;
- Adresa C.N Unifarm S.A înregistrată cu nr. 2277E/ 28.03.2023 ca urmare a întrebărilor Comisiei transmise prin adresa nr. 4c-36/64/20.03.2023;
- Documentele primite de la Ministerul Sănătății urmare întrebărilor Comisiei;

4.3 Stenogramele Comisiei:

- Stenograma ședinței Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României din data de 07.02.2023

- Stenograma ședinței Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României din data de 15.02.2023;
- Stenograma ședinței Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, din data de 28.02.2023;
- Stenograma ședinței Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, din data de 07.03.2023;
- Stenograma ședinței Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, din data de 14.03.2023;
- Stenograma ședinței Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, din data de 22.03.2023.

II. SINTEZA CONSTATĂRILOR

1. ASPECTE GENERALE

Pentru a atenua șocul produs de evoluția pandemiei, România a acceptat scăderea veniturilor bugetare, printr-o serie de măsuri fiscale și prin diminuarea activităților economice aducătoare de venituri. De asemenea, a mobilizat resurse publice pentru a interveni în economie în scopul continuării activității productive, angajând cheltuieli excepționale pentru a combate pandemia și a amortiza șocul economic.

O primă măsură adoptată de Guvern a fost Rectificarea bugetară pe anul 2020, propusă prin proiectul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 50/2020 prin care au fost suplimentate bugetele unor ordonatori principali de credite cu atribuții speciale în perioada stării de urgență și anume:

Ministerul Sănătății: +3.796,4 milioane lei, per sold, în special pentru suplimentarea transferurilor pentru echilibrarea bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (2.791,4 milioane lei) și pentru susținerea măsurilor destinate combaterii pandemiei cu coronavirusul SARS-CoV-2 (1.005 milioane lei, în principal pentru programe de sănătate, achiziții

în regim de urgență de echipamente/materiale sanitare, transferuri de capital, stimulent de risc pentru personalul medical);

Ministerul Afacerilor Interne: +586,2 milioane lei, per sold, din care:

- +200 milioane lei pentru finanțarea cheltuielilor pentru combaterea răspândirii infecției cu coronavirusul SARS-CoV-2, potrivit prevederilor OUG nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență;
- +480 milioane lei pentru stocuri de urgență medicală, în baza prevederilor OUG nr. 11/2020; dotarea structurilor Poliției de Frontieră Române, Poliției Române, Jandarmeriei Române și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), care participă la acțiuni de limitare a răspândirii infecției cu coronavirusul SARS-COV-2.

În ceea ce privește angajamente legale în perioada stării de urgență dedicate achizițiilor publice, în totalul cheltuielilor cu achizițiile, ponderea cea mai mare o dețin cele cu „Echipamente medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire personală” (43%).

Analiza documentelor prezentului Raport a fost coroborată cu actele normative aplicabile prin raportare la misiunea și atribuțiile Comisiei.

Vom enunța în cele ce urmează o sinteză a rezultatului constatărilor având ca obiect achizițiilor publice efectuate în sectorul sanitar de către Ministerul Sănătății direcțiile de sănătate publică și de alte instituții din subordinea Ministerului Sănătății.

1. ATRIBUIREA, DERULAREA SI PLATA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII PUBLICE ÎN PERIOADA STĂRII DE URGENȚĂ

Conform dispozițiilor legale, DSU din cadrul Ministerului Afacerilor Interne pune la dispoziția ONAC necesitățile, valoarea estimată pentru fiecare produs în parte, specificațiile tehnice și specialiștii care acordă suport tehnic pe toată perioada de organizare și derulare a procedurilor de atribuire, precum și persoanele care fac parte din comisiile de evaluare.

Concluzia nr. 1: Având în vedere aspectele menționate *supra*, se poate concluziona că atingerea scopului și a obiectivului achiziției publice este urmarea efortului comun al reprezentanților DSU și ONAC, în funcție de atribuțiile fiecăruia conferite de lege.

În vederea realizării achizițiilor publice pentru produsele necesare acumulării, reîntregirii

și împrăștiării stocurilor de urgență medicală, prin art. 4 din OUG nr. 11/2020 *privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei, cu modificările și completările ulterioare* a fost desemnat ONAC ca instituție abilitată pentru organizarea și derularea procedurilor de atribuire și încheierea acordurilor cadru în următoarele condiții:

- prin aplicarea uneia dintre procedurile de atribuire prevăzute la art. 68 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 *privind achizițiile publice*, cu modificările și completările ulterioare, ori de câte ori este nevoie, pentru acoperirea necesităților cuprinse în Nomenclatorul produselor stocuri de urgență medicală, prevăzut de OUG nr. 11/2020;
- în regim de urgență, prin procedura de negociere fără publicare prealabilă, conform prevederilor art. 68 alin. (1) lit. f) coroborat cu art. 69 alin. (4) și art. 104 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016 *privind achizițiile publice*, cu modificările și completările ulterioare, până la atingerea nivelului maxim, pentru acoperirea necesităților de produse stocuri de urgență medicală, inclusiv a scannerelor termice, prevăzute în anexa la OUG nr. 11/2020.

În conformitate cu prevederile actului normativ menționat, atribuțiile privind încheierea contractelor subsecvente și derularea acestora au revenit în sarcina Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU).

2.1 MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

⇒ 2.1.1 Aspecte generale

Ministerul Sănătății are ca principale atribuții generale prevăzute de legislația în domeniu organizarea, coordonarea și controlul, după caz, a activității de asistență de sănătate publică, promovarea sănătății și medicinei preventive, asistența medicală de urgență, curativă, de recuperare medicală, asistența medicală la domiciliu, care se acordă prin unitățile sanitare publice sau private, precum și asistența de medicină legală și de medicină sportivă.

Pe lângă principale atribuții generale prevăzute de legislația în domeniu, o atribuție a Ministerului Sănătății este aceea de a constitui rezerva de medicamente, seruri, vaccinuri, dezinfectante, insecticide și alte materiale specifice pentru situații speciale, cu implicații asupra sănătății publice și de a aproba, prin ordin al ministrului Sănătății, normele metodologice de constituire, păstrare și utilizare a acesteia.

Printre alte atribuții ale Ministerului Sănătății se regăsesc și organizarea licitațiilor

naționale pentru achiziția de bunuri și servicii cu caracter medical și nemedical, de aparatură și instrumente medicale, precum și lucrări de întreținere, reparații și investiții pentru instituțiile publice din sectorul sanitar, în limita prevederilor bugetare aprobate.

În calitate de unitate de achiziții publice centralizată, Ministerul Sănătății poate încheia acorduri-cadru, în numele și pentru unitățile sanitare publice din rețeaua sa și din rețeaua autorităților administrației publice locale, pentru achiziția centralizată la nivel național de medicamente, materiale sanitare, echipamente medicale, echipamente de protecție, servicii, combustibili și lubrifianți pentru parcul auto.

În perioada stării de urgență, pe lângă atribuțiile generale conferite de lege, Ministerul Sănătății a avut **atribuții specifice** asigurării funcționării sistemului de sănătate și a stării de sănătate a populației prin:

- achiziționarea în mod direct de materiale și echipamente, conform art. 14 din Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României poate necesare combaterii acestei epidemii, în limita fondurilor bugetare repartizate cu această destinație, cu depășirea pragului valoric stabilit de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, conform art. 15 din Decretul nr. 240/2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României;
- avizarea modificărilor de structură din cadrul unităților sanitare în funcție de necesități (conform prevederilor Decretelor nr. 195/2020 și nr. 240/2020 privind instituirea, respectiv, prelungirea stării de urgență pe teritoriul României);
- achiziționarea în mod direct a materialelor și echipamentelor de protecție necesare în perioada pandemiei (Decretele nr. 195/2020 și nr. 240/2020);

Achizițiile necesare pe perioada stării de urgență în unitățile sanitare au fost asigurate, în principal, din venituri proprii iar la serviciile de ambulanță din bugetul de stat.

⇒ **2.1.2 Situația la nivelul anului 2020 conform punctului 2 din răspunsul formulat de**

către Curtea de Conturi la solicitarea Comisiei referitor la neregulile constatate

La data de 15.03.2020, Ministerul Sănătății a alocat unităților subordonate, respectiv direcțiilor de sănătate publică fonduri în sumă de 2.605.218 mii lei, din care s-au efectuat plăți în sumă de 47.312 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor de carantină pe perioada stării de urgență.

La nivelul serviciilor de ambulanță județeană au fost alocate fonduri în sumă de 778.201 mii lei, din care suma de 20.124 mii lei reprezintă fonduri alocate pe perioada stării de urgență. Fondurile alocate pentru unitățile sanitare au fost în sumă de 1.930.129 mii lei, din care au fost efectuate plăți în sumă de 411.655 mii lei. ³

Concluzia nr. 2: Din răspunsul formulat de către Curtea de Conturi la solicitarea Comisiei, s-a constatat nerespectarea în totalitate a prevederilor legale privind angajarea cheltuielilor aferente achizițiilor pe bază de comandă efectuate în perioada stării de urgență. Entitatea nu a întocmit toate documentele prevăzute de legislație aferente angajării cheltuielilor pentru achiziția de dezinfectanți pentru mâini în valoare de 5 mii lei și pentru achiziția de măști în valoare de 21 mii lei. Ministerul nu a întocmit angajamente bugetare globale/individuale vizate pentru control financiar preventiv propriu, documente prin care, potrivit prevederilor legale se certifică existența unor credite bugetare disponibile și se pun în rezervă (se blochează) creditele aferente unei cheltuieli, potrivit destinației prevăzute în buget.

În ceea ce privește **modul de derulare a achizițiilor publice** s-a constatat faptul că prețurile unitare/totale ale produselor identificate ca fiind necesare în activitatea entității nu au fost stabilite în urma unei cercetări de piață sau pe bază istorică prețurile unitare/totale, cu consecința nerespectării principiului asumării răspunderii în procesul de achiziție publică.

Programul de achiziții publice nu a fost corelat cu bugetul de venituri și cheltuieli aprobat valabil în perioada stării de urgență (Institutul de Pneumoftiziologie “Marius Nasta”, Spitalul Universitar de Urgență București, Spitalul Clinic de Urgență București, Serviciul de Ambulanță București-Ilfov, Spitalul Clinic de Urgență ”Sf. Ioan”, Direcția de Sănătate Publică București, Direcția de Sănătate Publică Județeană Alba).

Programul anual al achizițiilor publice nu a fost actualizat cu achizițiile de materiale sanitare și dezinfectanți și de asemenea nu a fost întocmită procedura privind aceste achiziții (Direcția de Sănătate Publică București, Serviciul de Ambulanță Județean Vâlcea, Spitalul de Recuperare Cardiovasculară „Dr. Benedek Geza” Covasna, Spitalul Universitar de Urgență București, Institutul de Pneumoftiziologie ”Marius Nasta”, Spitalul Clinic de Urgență ”Sf. Ioan”, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie Ana Aslan”).

La nivelul Direcției de Sănătate Publică Județeană Prahova s-a achiziționat un echipament pentru COVID-19 - tunel dezinfectant cu lampă UV, pentru care nu au fost prezentate documente (avize tehnice și autorizări) din care să rezulte că a fost supus avizării pentru punerea pe piață de instituțiile abilitate potrivit prevederilor legale în vigoare la data efectuării achiziției.

În cazul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, publicarea anunțurilor de atribuire s-a realizat cu întârziere pentru contractele încheiate în urma aplicării unei proceduri de achiziție publică.

Totodată, potrivit constatărilor Curții de Conturi a României se mai remarcă faptul că nu au fost stabilite, prin referatele de necesitate, prețurile unitare/totale ale produselor identificate ca fiind necesare în activitatea entității, în urma unei cercetări a pieței sau pe bază istorică, cu consecința eludării de la obligațiile legale de a asigura respectarea principiului asumării răspunderii în procesul de achiziție publică (*DSP Argeș*);

Referitor la **modul de respectare a clauzelor contractuale stabilite** prin contractele de achiziție publică referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate sau la termenele stabilite, la nivelul unităților subordonate, s-a reținut faptul că, în general nu s-au încheiat contracte de achiziție publică a bunurilor materiale, echipamente de protecție și de laborator. După caz, achiziția a fost făcută pe baza comenzilor emise către furnizorii selectați din *Sistemul informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice* (SICAP).

La nivelul unităților sanitare din subordinea Ministerului Sănătății, achizițiile de echipamente de protecție s-au efectuat prin încredințare directă fără respectarea obligației de publicare în SEAP/SICAP (Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara).

De asemenea nu au fost respectate clauzele contractuale stabilite prin contractele de achiziție publică referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate sau la termenele stabilite (Direcția de Sănătate Publică Județeană Suceava, Serviciul de Ambulanță Județean Botoșani, Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș).

La Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara, nu au fost respectate prevederile contractuale în ceea ce privește termenul de livrare echipamente medicale - computer tomograf cu 128 slice-uri, aparate de ventilație artificială și au fost constatate nereguli privind recepția bunurilor livrate prevăzute în contractul de achiziție publică (combinezoane care nu corespundeau din punct de vedere calitativ), precum și neevidențierea intrării acestora în patrimoniu (cabine dezinfecție pentru personal medical puse în funcțiune care nu erau înregistrate în evidența entității).

Unitatea mobilă de screening al tuberculozei - Laborator de RX - diagnostic, primită de la Institutul de Pneumoftiziologie „Marius Nasta” pentru utilizare pe perioada stării de urgență, amenajată pe o platformă auto, nu a fost utilizată. Unitatea permitea realizarea de radiografii prin care să fie identificate eventuale modificări la nivel pulmonar care ar fi putut sugera un caz de persoană asimptomatică infectată cu SARS-CoV-2. La data efectuării controlului, această unitate mobilă era staționată în curtea Spitalului Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” din Timișoara, în condițiile în care avizul a fost acordat de Comisia Națională pentru Controlul Activităților

Nucleare după data încheierii stării de urgență, **acordul de parteneriat neatingându-și scopul.**

Nu a fost pus în funcțiune și nu a fost înregistrat în evidența financiar-contabilă c/v unui echipament computer tomograf în sumă de 5.751 mii lei primit în comodat.

⇒ **2.1.3 Situația la nivelul anului 2021 conform punctului 2 din răspunsul formulat de către Curtea de Conturi la solicitarea Comisiei referitor la neregulile constatate**

Din răspunsul oferit de către Curtea de Conturi constatăm că în anul 2020, pentru limitarea efectelor apărute în urma dezastrelor, calamităților și epidemiilor în domeniul său de competență, bugetul Ministerului Sănătății a fost suplimentat de la “*Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului*” cu suma totală de *1.836.405 mii lei*.

Ministerul Sănătății **nu a utilizat corespunzător sumele alocate** în anul 2020 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, immobilizând suma de *749.383 mii lei* (40,8% din totalul sumei alocate). Din sumele alocate ministerului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, **suma de 53.905 mii lei nu a fost utilizată conform destinațiilor prevăzute în actele normative specifice.**

La finalul anului 2020, în cadrul Rezervei Ministerului Sănătății au existat doar patru tipuri de produse (două tipuri de medicamente, un dezinfectant și un dispozitiv medical - măști FFP2), din totalul de produse (peste 222) nominalizate în actele normative incidente.

De asemenea, au rezultat din audit **nereguli în derularea contractului încheiat de Ministerul Sănătății pentru achiziția de măști de protecție** pentru familiile și persoanele defavorizate, în sensul nerespectării termenului de livrare asumat prin contract precum și în ceea ce privește posibilitatea achiziționării produselor la un preț mai mic.

⇒ **2.1.4 Situația la nivelul anului 2022 conform punctului 2 din răspunsul formulat de către Curtea de Conturi la solicitarea Comisiei referitor la neregulile constatate**

Urmare *Auditului financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat* au rezultat **nereguli privind înregistrarea în evidența financiar - contabilă a operațiunilor economico- financiare specifice achiziției și utilizării unor cantități de vaccin COVID-19, din**

care:

-Nu au fost înregistrate în evidența financiar contabilă unele cantități de vaccin utilizate și/sau expirate pe parcursul anului 2021;

- Nu au fost înregistrate corespunzător în evidența financiar contabilă toate operațiunile economico-financiare aferente achiziției de vaccinuri împotriva COVID-19.

Exemplificăm în acest sens:

- suma de *558.492 mii lei* reprezintă ieșiri din conturile de stocuri neoperate sau operate eronat care au fost constatate ca diferențe la inventariere, din care unele au fost corectate în exercițiul financiar 2022;
- suma de *8.164 mii lei* reprezintă contravaloarea unor cantități de vaccin Johnson care au fost facturate și recepționate în anul 2021 și care nu au fost înregistrate în contabilitatea entității în perioada la care se referă.

-Au fost identificate **nereguli privind organizarea și desfășurarea activităților specifice derulării achizițiilor de vaccinuri asociate pandemiei COVID-19, precum și a modului de utilizare a acestora.**

În anul 2021, România, prin MS, a revândut către un stat membru SEE22 (Germania) cantitatea de *912.000 de doze de vaccin Moderna* (cu prețul de 22,5 USD/doză), pentru care a încasat și a vărsat la bugetul de stat întreaga valoare, **fără a regulariza cu Comisia Europeană avansul în valoare de 4.104 mii USD (obligație stipulată în Acordul de revânzare).**

⇒ **2.1.5 Nereguli și erori identificate în derularea operațiunilor în perioada stării de urgență privind ajutorul umanitar extern**

Urmare HG nr. 334/2020 pentru suplimentarea bugetului Ministerului Sănătății din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020, în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova, au **rezultat neconcordanțe și nereguli în documentele cu privire la desfășurarea operațiunilor aferente contractelor încheiate de Ministerul Sănătății.** în principal :

- în ceea ce privește desfășurarea cronologică a operațiunilor, astfel: documente emise/operațiuni efectuate înainte de semnarea și vizarea contractului pentru control financiar preventiv propriu, și respectiv, înainte de vizarea pentru control financiar preventiv propriu a propunerilor de angajare

- a unei cheltuieli în limita creditelor de angajament și a angajamentului bugetar individual;
- diferențe în ceea ce privește componentele/prețul unitar al componentelor sistemului de izolare și transport al personalului contaminat cu agenți biologici, înscris în factură și, respectiv în oferta tehnică și financiară parte a contractului;
  - informațiile tehnice oferite de furnizor care nu sunt constante, referitoare la durata de exploatare a sistemului de izolare și transport al personalului contaminat cu agenți biologici.
  - Ministerul Sănătății a achiziționat de la CN UNIFARM SA în baza Contractului de furnizare nr. 70/06.05.2020, măști de tip FFP2 KN95. Ceea ce se reține este faptul că, Ministerul nu a monitorizat derularea contractului de achiziție pentru ajutorul umanitar către Republica Moldova, astfel că CN UNIFARM SA, entitate aflată sub autoritatea acestuia a achiziționat la prețuri supraestimate de la un furnizor intern care nu avea calitatea de producător deși compania deținea toate autorizațiile necesare în vederea realizării achizițiilor direct de la producători externi prin importul acestora.
  - CN UNIFARM SA a procedat la vânzarea măștilor în cauză către Ministerul Sănătății cu un adaos comercial superior, respectiv de 71%, comparativ cu adaosul comercial mediu de 12,90% practicat de către companie la comercializarea către alți clienți a produselor specifice combaterii pandemiei cu coronavirus în perioada 15.03-15.05.2020 și cu adaosul de 9,17% practicat de CN UNIFARM SA la comercializarea produselor măști FFP2 KN 95 către alți beneficiari, ceea ce a condus la achiziția unor produse la prețuri superioare și la angajamente suplimentare în valoare de 2.875 mii lei.

Concluzie nr. 3: Ministerul Sănătății a încheiat angajamente din sumele suplimentate conform HG nr. 334/2020 din Fondul de Rezervă la dispoziția Guvernului, în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova, **fără asigurarea utilizării acestor fonduri în mod economic și eficient**, mai ales că Ministerul Sănătății este acționar unic în cadrul CN UNIFARM SA cu care a încheiat contractul.

3. COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM SA

3.1 ASPECTE GENERALE

CN UNIFARM SA este societate comercială cu capital integral de stat, în subordinea Ministerului Sănătății.

Pentru prevenirea și combaterea COVID-19, CN UNIFARM SA a avut următoarele atribuții:

-achiziția de urgență de materiale și echipament sanitar, în contextul asigurării stocurilor necesare de produse farmaceutice pentru gestionarea epidemiei de gripă și a amenințării coronavirus în România;

-asigurarea rețelei sanitare cu produse specifice combaterii pandemiei cu coronavirus (echipamente, medicamente, produse farmaceutice și parafarmaceutice, produse tehnico-medicale, aparatură și cu alte produse din producția internă proprie și din import).

Analizând modul în care CN UNIFARM SA și-a îndeplinit obligațiile legale în perioada stării de urgență, Curtea de Conturi a constatat o serie de erori, nereguli și deficiențe de management, ce au avut drept consecință realizarea parțială a atribuțiilor sale, întrucât nu a asigurat corespunzător și urgent rețeaua sanitară cu produse specifice combaterii pandemiei.

Consecința a fost neasigurarea rețelei sanitare, la timp și în cantități necesare, cu produse specifice.

3.2 PRINCIPALELE ABATERI, NEREGULI, ERORI ȘI DEFICIENȚE CONSTATATE

În perioada 15.03-15.05.2020 CN UNIFARM SA a încheiat contracte pentru achiziția unor echipamente și materiale sanitare specifice combaterii pandemiei cu coronavirus în valoare 1.619.238 mii lei.

Contractarea de către CN UNIFARM SA a acestor achiziții de echipamente și materiale sanitare în valoare 1.619.238 mii lei **s-a făcut fără existența prevederilor bugetare aprobate cu această destinație.**

CN UNIFARM SA nu și-a exercitat obligația legală privind modul de întocmire și execuție a bugetului de venituri și cheltuieli, nu a analizat și nu a propus rectificarea Bugetului de Venituri și Cheltuieli, în conformitate cu prevederile legale incidente.

În plus, CN UNIFARM SA a angajat și a efectuat cheltuieli (achiziții de produse specifice combaterii pandemiei cu coronavirus) mai mari decât cele aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli, în sumă totală de 1.463.073 mii lei, fără aprobarea consiliului de administrație, a ministerului de resort și fără aprobarea AGA.

Potrivit constatărilor Curții de Conturi, aceste achiziții au fost efectuate de către CN UNIFARM SA contrar legii și statutului Companiei, respectiv fără ca directorul general al companiei să solicite aprobarea Adunării Generale a Acționarilor (AGA) pentru efectuarea acestor achiziții deși potrivit Statutului CN UNIFARM SA, „AGA aprobă orice fel de tranzacție dacă

aceasta are, individual sau într-o serie de tranzacții încheiate, o valoare mai mare de 10% din valoarea activelor nete ale companiei sau mai mare de 10% din cifra de afaceri a companiei potn'vit ultimelor situații financiare auditate (...)". Astfel, potrivit ultimelor situații financiare auditate, cifra de afaceri a companiei a fost de 118.929 mii lei, iar efectuarea oricărei tranzacții cu o valoare mai mare de 11.893 mii lei, reprezentând 10% din cifra de afaceri, trebuia aprobată de AGA.

CN UNIFARM a achiziționat echipamente/materiale sanitare de la firme intermediare deși deținea toate autorizațiile necesare în vederea realizării achizițiilor direct de la producătorii externi prin importul acestora și/sau de la producători interni, ceea ce a făcut ca CN UNIFARM să plătească prețuri de achiziție mai mari cu suma estimată la 175.274 mii lei.

CN UNIFARM avea înregistrate avansuri plătite către acești furnizori în valoare de 220.073 mii lei, care nu au fost justificate de bunuri livrate până la data de 15.05.2020, a efectuat plăți suplimentare în valoare de 191.767 mii lei și a continuat să înregistreze datoriile către furnizori în valoare de 91.930 mii lei, fără să efectueze regularizarea acestor operațiuni cu facturile de avans care au fost plătite anterior.

Cu privire la modul de întocmire și derulare a unor contracte, prin care CN UNIFARM a achiziționat echipamente medicale, respectiv aparate RT PCR și **ventilatoare, s-au constatat faptul că din analiza modului de întocmire/derulare a contractului de achiziție**, CN UNIFARM SA a contractat aparatură medicală (20 aparate RT PCR și un număr de 300 ventilatoare) în valoare de 80.080 mii lei care nu a fost livrată de către furnizor până la data de 15.05.2020.

Pentru aceste echipamente CN UNIFARM SA **nu a solicitat, prin contractul care a fost încheiat cu furnizorul, niciun fel de specificații tehnice care să justifice prețul la care au fost achiziționate.**

Aceste echipamente au fost achiziționate doar prin utilizarea unor termeni generali specifici, astfel încât echipa de control a procedat la verificarea prețurilor practicate pe piața de profil pentru acest tip de echipamente.

Ca urmare a verificărilor efectuate, s-a constatat că un ventilator Drager Evita V300 se regăsește cu un preț de vânzare de 26.380 USD/bucată. La acest preț furnizorul acordă o reducere de 10.000 USD, astfel încât prețul final este de 16.380 USD/bucată, comparativ cu prețul de 56.000 USD/bucată la care au fost contractate de către CN UNIFARM SA.

Pentru ventilatoarele made în China (Beijing) s-au regăsit prețuri cuprinse între 7.000 și 10.000 USD/bucată, comparativ cu prețul de 56.000 USD/bucată la care au fost achiziționate de

către CN UNIFARM SA. Prețurile de vânzare utilizate pentru această analiză comparativă sunt prețuri valabile la data controlului.

De asemenea, potrivit situației întocmită/asumată de reprezentanții entității, au fost achiziționate măști de protecție neconforme în valoare de 26.449 mii lei, din care până la data de 15.05.2020, au fost distribuite măști în valoare de 5.273 mii lei. Din acestea, furnizorii au înlocuit măști neconforme în valoare de 1.820 mii lei.

Concluzie nr.4 : Achiziționând de la intermediari și nu de la producători interni sau producători/furnizori externi, aceste echipamente/materiale sanitare au fost contractate de către CN UNIFARM SA la prețuri supraestimate, fără toate aprobările necesare, fapt ce a determinat efectuarea de către CN UNIFARM SA a unor plăți nejustificate în valoare de 175.274 mii lei, reprezentând diferența dintre prețul de achiziție și prețul de intrare în țară declarat de furnizori (importatori). Aceste plăți suplimentare au fost efectuate din împrumuturile contractate.

În ceea ce privește comunicarea cu unitatea coordonatoare, reprezentantul UNIFARM menționează faptul că Ministerul Sănătății nu a transmis la timp, centralizat, necesarul spitalelor, iar în această situație aprovizionarea a fost efectuată ulterior, respectiv în baza solicitărilor Ministerului Sănătății, Secretarilor de stat, Șefului Centrului de Comandă, al spitalelor și al altor instituții.

Procedând astfel, CN UNIFARM nu și-a îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile stabilite prin statut, iar Ministerul Sănătății, în calitate de autoritate tutelară nu a monitorizat și nu a evaluat prin reprezentanții săi în adunarea generală a acționarilor, performanța consiliului de administrație al CN UNIFARM SA, pentru a se asigura, în numele statului acționar, că sunt respectate principiile de eficiență economică și profitabilitate în funcționarea societății.

Au existat **neconcordanțe și nereguli în documentele întocmite aferente Contractelelor de furnizare medicamente și materiale sanitare** specifice combaterii pandemiei cu coronavirus încheiate de CN UNIFARM SA cu Ministerul Sănătății

S-a constatat că, în baza Invitației de participare nr. 704 din 05.05.2020 și a caietului de sarcini aprobat de ordonatorul de credite al Ministerului Sănătății, CN UNIFARM SA a transmis oferta financiară și documentele de calificare. Achiziția s-a realizat de Ministerul Sănătății, în conformitate cu art. 15 din Decretul nr. 240/2020 și a HG nr. 334/2020 pentru suplimentarea bugetului Ministerului Sănătății din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020, în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova.

CN UNIFARM SA a încheiat cu Ministerul Sănătății Contractul de furnizare nr. 7938/06.05.2020 cu o valoare de 1.793 mii lei, având ca obiect achiziția a 1.200 cutii Hidroxiclorochină tablete și 1.600 cutii Lopinavirum și Ritonavirum.

În ceea ce privește cantitatea de 500.000 măști FFP2 KN 95 care au fost furnizate de către CN UNIFARM SA Ministerului Sănătății, menționăm că în data de 10.04.2020, CN UNIFARM SA a recepționat cantitatea de 560.680 măști FFP2 KN 95 la prețul unitar fără TVA **de 9,92 lei/bucată**. Potrivit „Situației privind operațiunile de punere în liberă circulație de bunuri destinate combaterii pandemiei Covid 19” transmisă de Agenția Națională de Administrare Fiscală, Direcția Generală a Vămile din cadrul Ministerului Finanțelor Publice prin adresa nr.10574/18.05.2020, firma importatoare de la care a efectuat achiziția CN UNIFARM SA, a declarat la intrarea în țară un preț unitar de achiziție fără TVA **de doar 7,50 lei/bucată**.

Concluzie nr.5 :Procedând astfel, CN UNIFARM SA a plătit suplimentar firmei importatoare valoarea de 2,42 lei/bucată mască FFP2 KN95, reprezentând diferența dintre prețul de achiziție și prețul de intrare în țară declarat de furnizor, ceea ce reprezintă plăți nejustificate în valoare de 1.357 mii lei.

Aceste măști au fost ulterior comercializate către Ministerul Sănătății și au făcut obiectul donației către Republica Moldova.

Din verificarea operațiunilor comerciale (vânzare) a produselor efectuate de către CN UNIFARM SA, în baza Contractelor încheiate cu Ministerul Sănătății, a situației produselor comercializate în perioada 15.03 - 15.05.2020, precum și a documentelor financiar-contabile care au stat la baza înregistrărilor în contabilitate, s-a constatat faptul că, CN UNIFARM SA a comercializat către Ministerul Sănătății cantitatea de 500.000 măști la un preț unitar de 16,95 lei (fără TVA), respectiv cu un adaos comercial de 71% comparativ cu adaosul comercial mediu de 12,90% practicat de companie la comercializarea produselor specifice combaterii pandemiei cu coronavirus în perioada 15.03 - 15.05.2020 sau cu adaosul comercial mediu de 9,17% în raport cu alți clienți la care s-au comercializat măști de tip FFP2 KN95.

Astfel, cantitatea de 500.000 măști de tip FFP2 KN95 în valoare de 4.960 mii lei a fost comercializată de CN UNIFARM SA către Ministerul Sănătății la o valoare de 8.475 mii lei, cu un adaos comercial de 71%. În cazul în care cantitatea de 500.000 măști de tip FFP2 KN95, cu o valoare de achiziție de 4.960 mii lei, de exemplu ar fi fost comercializată de CN UNIFARM SA către Ministerul Sănătății cu un adaos comercial de 12,90%, valoarea de vânzare ar fi fost de doar 5.600 mii lei.

Concluzie nr. 6: Din această tranzacție CN UNIFARM SA a obținut venituri suplimentare în valoare de 2.875 mii lei, afectând astfel bugetul Ministerului Sănătății.

Totodată, CN UNIFARM SA nu a evidențiat și înregistrat corespunzător operațiuni de ieșire din gestiunea CN UNIFARM SA a unor medicamente și echipamente medicale

Totodată, Curtea de Conturi a constat operațiuni de ieșire din gestiunea companiei a unor produse care nu au fost evidențiate și nu au fost înregistrate corespunzător în evidența operativă(medicamente și echipamente medicale). Produsele au fost predate de către CN UNIFARM în custodia I.G.S.U. fără documente legale aprobate de către conducerea entității, întrucât procesul verbal de custodie este semnat din partea CN UNIFARM SA doar de către un farmacist de specialitate.

CN UNIFARM SA a predat către IGSU produsele care făceau obiectul a două contracte deși aceste contracte au fost încheiate și vizate CFP la o zi după predarea produselor, data aferentă vizei pentru control financiar preventiv care a fost acordată pentru cele două contracte, a fost modificată prin ștergere cu pastă corectoare, potrivit constatărilor Curții de Conturi.

Între CN UNIFARM SA în calitate de firmă contractantă și Ministerul Sănătății, în calitate de autoritate contractantă, au fost încheiate procese verbale de recepție a medicamentelor și echipamentelor care au fost în fapt predate fără documente legale aprobate de către conducerea entității, către IGSU, însă produsele în cauză nu existau în gestiunea Companiei la momentul întocmirii acestor procese verbale de recepție.

Operațiunile efectuate din fonduri împrumutate de către Companie pe perioada stării de urgență reprezintă în fapt operațiuni de creditare nejustificată a unor furnizori interni intermediari, care nu dețineau calitatea de producători și/sau furnizori externi, din fonduri împrumutate de companie pentru a fi utilizate la achiziția de produse specifice combaterii pandemiei cu coronavirus. Majoritatea furnizorilor care au beneficiat de avansuri substanțiale nu au livrat produsele în termenele contractate.

De asemenea, pentru anumite produse au fost prevăzute termene mari de livrare, deși CN UNIFARM SA a efectuat plata imediată a facturilor de avans emise de furnizori și chiar înainte de primirea facturilor de avans în unele cazuri.

Măsurile întreprinse de CN UNIFARM SA împotriva unor furnizori care nu au respectat condițiile contractuale, au fost inițiate cu întârziere și nu au condus la realizarea scopului achizițiilor efectuate.

Potrivit constatărilor Curții de Conturi, prin modul de contractare a produselor specifice combaterii COVID, CN UNIFARM SA nu a urmărit îndeplinirea scopului, respectiv de asigurare

imediată (de urgență) a necesarului de materiale/echipamente solicitate de unitățile sanitare beneficiare, iar plata avansurilor fără livrare imediată a produselor contractate a condus la gestionarea defectuoasă a fondurilor utilizate din creditele contractate.

Concluzia nr. 7: Resursele financiare ale CN UNIFARM SA, care constau în credite contractate special pentru starea de urgență, în vederea achiziționării de produse specifice combaterii pandemiei cu coronavirus, au fost gestionate defectuos, atât prin efectuarea unor achiziții de echipamente și materiale sanitare de la firme intermediare, **la prețuri supraestimate**, cât și prin efectuarea de plăți în avans, CN UNIFARM SA nu a asigurat corespunzător și urgent rețeaua sanitară cu produse specifice combaterii pandemiei cu coronavirus.

4. OFICIUL NAȚIONAL PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE(ONAC)

4.1 ASPECTE GENERALE

Prin dispozițiile art. 6 din OUG nr. 11/2020 s-a stabilit ca autoritățile și instituțiile publice implicate în acțiunile de prevenire și răspuns sau afectate de tipul de risc, indiferent de autoritatea publică, centrală sau locală, să obțină cu titlu gratuit produsele consumabile din stocurile de urgență medicală prevăzute în Anexa nr. 1 la acest act normativ, prin transfer de la IGSU din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pe bază de proces-verbal de predare-preluare, prin dispoziție a secretarului de stat, șef al Departamentului pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, sau a înlocuitorului legal al acestuia, cu informarea ministrului Afacerilor Interne, a ministrului Sănătății și a prim-ministrului României.

În acest context, în luna februarie 2020, în regim de urgență, la nivelul ONAC au fost demarate procedurile privind achiziționarea produselor pentru acoperirea stocurilor de produse de urgență medicală, prevăzute în anexa la OUG nr. 11/2020, prin procedura de negociere fără publicare prealabilă.

În baza prevederilor OUG nr. 11/2020, ONAC a finalizat un număr de 28 de acorduri-cadru, astfel:

- 7 acorduri-cadru pentru achiziția de dezinfectanți
- 3 acorduri-cadru pentru achiziția de mănuși de unică folosință
- 3 acorduri-cadru pentru achiziția de măști de protecție FFP2 și FFP3
- 1 acord-cadru pentru achiziția de viziere de protecție
- 3 acorduri-cadru pentru achiziția de combinezoane

- 2 acorduri-cadru pentru achiziția de monitoare
- 2 acorduri-cadru pentru achiziția de injectomate
- 2 acorduri-cadru pentru achiziția de filtre pentru camerele de izolare
- 1 acord-cadru pentru achiziția de izolete
- 1 acorduri-cadru pentru achiziția de scannere termice
- 2 acorduri-cadru pentru achiziția de ventilatoare
- 1 acord-cadru pentru achiziția de camere de izolare.

Concluzia nr. 8 : Din analizarea procedurilor care au avut ca obiect achiziționarea produselor pentru acoperirea stocurilor de produse de urgență medicală, prevăzute în anexa la OUG nr. 11/2020, s-a constatat existența mai multor aspecte de disfuncționalitate, nelegalitate și neregularitate, atât sub aspectul nerealizării integrale și la termenele solicitate a stocurilor necesare de produse medicale, cât și sub aspectul costurilor de achiziție, care aduc atingere principiilor de economicitate, eficacitate și eficiență în utilizarea resurselor publice.

4.2 Aspecte constatate de Rapoartele Curții de Conturi

Controlul Curții de Conturi s-a concentrat pe modul de derulare a operațiunilor specifice în procesul de achiziție publică, având în vedere rolul important pe care l-au avut ONAC și IGUSU în formarea rezervei medicale și asigurarea materialelor, medicamentelor și echipamentelor medicale pentru instituțiile care au atribuții de limitare a gradului de răspândire a virusului SARS-CoV-2 și tratare a bolii

⇒ 4.2.1 Etapa de evaluare a ofertelor

ONAC nu a declarat inacceptabilă oferta prezentată de SC Romwine & Coffee SRL pentru achiziționarea de măști de protecție tip FFP2 și FFP3, care nu a depus Certificatul constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) odată cu depunerea ofertei, condiție de respingere a acesteia.

⇒ 4.2.2 Etapa de stabilire a rezultatului aplicării procedurii de achiziție publică

În cazul procedurii de atribuire a Acordului-cadru nr. 1841/17.03.2020 încheiat cu Romwine&Coffee SRL, ONAC a stabilit oferta câștigătoare fără a fi respectată condiția legală ca operatorul economic desemnat câștigător pentru loturile 3 și 4 să îndeplinească criteriile privind calificarea deoarece, potrivit informațiilor conținute în certificatul constatator emis de ONRC depus ulterior, singurele activități autorizate ale operatorului economic erau „Comerț cu amănuntul

al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe” (cod CAEN 4781), „Activități de organizare a expozițiilor, târgurilor și congreselor” (cod CAEN 8230) și „Activități de alimentație (catering) pentru evenimente” (cod CAEN 5621).

Concluzie nr. 9: Operatorul economic nu avea calificarea necesară și nu avea capacitatea profesională și nici experiența de a furniza produse din domeniul sănătății. Gestionarea unui contract în valoare de aproximativ 10 milioane de euro este dificilă pentru o firmă lipsită de experiență, fiind înființată în data de 14.03.2019 (de aproximativ un an), cu o cifră de afaceri pe anul 2019 de 47.870 lei (aproximativ 10.000 de euro) și un singur salariat.

ONAC a avut o abordare diferențiată a nivelului garanției și a nivelului penalității impuse operatorilor economici prin Acordurile-cadru. (Nerespectarea principiilor „tratamentul egal” și „nediscriminarea”).

Potrivit constatărilor Curții de Conturi, operatorii economici străini au beneficiat de un quantum al procentului de garanție de 0,5% din valoarea contractului și de un quantum al procentului de penalitate de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, existând situații în care li s-a decontat suplimentar și costul transportului, în timp ce operatorilor români li s-a solicitat garanția de bună execuție în procent de 5% din valoarea contractului, iar penalitățile au fost stabilite la 1% pentru fiecare zi de întârziere.

Concluzie nr.10: au fost declarate câștigătoare ofertele unor operatori economici care conțineau propuneri de modificare a clauzelor contractuale stabilite în cadrul documentației de atribuire, clauze dezavantajoase pentru autoritatea contractantă, întrucât se referă la quantumul garanției de bună execuție ce poate fi redusă de la 5% la 0,5%, iar penalitatea pentru nelivrarea la termen a fost redusă de la 1%/zi la 0,1%/zi.

Constatarea a fost consemnată în cazul următoarelor acorduri cadru:

- Acordul-cadru încheiat cu VIRID DOO din Serbia, având ca obiect achiziția de combinezoane;
- Acordul-cadru încheiat cu UPC LTD din Coreea de Sud, având ca obiect achiziția de combinezoane;
- Acordul-cadru încheiat cu Medi Consulting din Coreea de Sud, pentru achiziția de ventilatoare.

În cazul acordurilor-cadru încheiate cu VIRID DOO din Serbia și cu UPC LTD din Coreea de Sud produsele contractate au fost livrate către IGSU iar în cazul Medi Consulting produsele nu s-au livrat, în condițiile în care s-a acordat și un avans.

⇒ **4.2.3 Etapa post-atribuire a acordurilor-cadru**

În cazul Acordurilor-cadru nr. 1941/CN/20.03.2020 și nr. 2740/CN/16.04.2020 încheiate cu SC RENANIA TRADE SRL pentru achiziția de măști tip FFP2, încheiate de ONAC, s-a constatat că, dintr-o eroare materială, nu au fost stipulate clauze referitoare la garanția de bună execuție de 5%, deși această clauză era prevăzută în documentația de atribuire. Eroarea nu a produs daune deoarece produsele contractate au fost livrate potrivit graficului de livrare convenit prin acord, nefiind necesară activarea clauzei privind plata garanției.

Prin contractele încheiate cu SC ROMWINE&COFEE SRL și cu UPC LTD Korea IGSU a achiziționat 875.000 de bucăți de măști de protecție de tip FFP3 și 1.750.000 seturi echipamente de protecție pentru asigurarea stocurilor de urgență medicală (complet combinezon inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte). La data controlului existau încă în stoc 517.970 bucăți de măști de protecție de tip FFP3 și 608.500 seturi echipamente de protecție pentru asigurarea stocurilor de urgență medicală (complet combinezon inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte).

Distribuirea materialelor achiziționate s-a realizat prin dispoziții ale Secretarului de stat, șef al DSU din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu art. 1, alin (2), art. 6 alin (2) din Ordonanța de urgență nr. 11 din 4 februarie 2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei, dar în lipsa Nomenclatorului produselor stocuri de urgență medicală,, metodologia de utilizare, scoaterea, darea în folosință gratuită, reîntregirea stocurilor, care trebuia emis în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, prin Ordinul comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului sănătății.

ONAC-a publicat cu întârziere anunțurile de atribuire aferente procedurilor de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în cazul următoarelor acorduri-cadru:

- Acordul-cadru nr. 1841/17.03.2020 încheiat cu Romwine&Coffe SRL pentru asigurarea stocului de urgență medicală: Masca de protecție tip FFP2 și FFP3;
- Acordul-cadru nr. 1842/17.03.2020 încheiat cu Viggo Fashion International SRL pentru asigurarea stocului de urgență medicală: Vizieră de protecție;
- Acordul-cadru nr. 1842/17.03.2020 încheiat cu Viggo Fashion International SRL pentru asigurarea stocului de urgență medicală: Combinezon, inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte;
- Acordul-cadru de furnizare de produse nr. 1941/CN/20.03.2020 încheiat cu SC Renania Trade SRL pentru cantitatea de 80.000 de măști tip FFP2.

În cazul Acordului-cadru nr. 1799/CN/16.03.2020 au existat neconcordanțe semnificative între valorile estimate de către autoritatea contractantă la prima licitație și la următoarea(spre ex: Pentru produsul Camera de izolare cu presiune negativă prețul la prima licitație a fost de 35.905

lei fără TVA/buc, iar valoarea estimată în cadrul celei de a doua proceduri a fost de 350.000 lei fără TVA/buc.)

Prima procedură a fost anulată deoarece nu s-au depus oferte, însă în niciuna din situații nu există o documentație pentru a justifica un preț sau altul. Stabilirea valorii estimative este atributul IGSU.

În mai multe situații, operatorii economici semnatori ai acordurilor-cadru cu ONAC și, ulterior, ai contractelor subsecvente cu IGSU, printre care și SC Romwine & Coffee SRL, au solicitat amânarea termenelor de livrare invocând clauza de „forță majoră”, pentru care au prezentat Avize de existență a cazului de forță majoră, emise de structurile teritoriale ale Camerei de Comerț a României. Motivul invocat a fost tocmai starea de urgență instituită prin Decretul nr. 195/16.03.2020 care a determinat încheierea contractelor în condițiile date.

Astfel, **operatorii economici au solicitat încheierea unor acte adiționale prin care să fie prelungit termenul de livrare al produselor contractate, fără perceperea de penalități, deși condițiile de participare la procedurile de achiziție publică organizate de ONAC în perioada stării de urgență, precum și criteriile de evaluare impuse de autoritatea contractantă au fost adaptate contextului în care se afla România în acea perioadă.**

Un criteriu important luat în considerare în cadrul procedurii de atribuire l-a constituit tocmai termenul de livrare al produselor, acesta având un punctaj de 40 de puncte din 100, criteriu dat de necesitatea urgentă de realizare a stocurilor de produse medicale.

Prețurile de achiziție ale produselor au fost influențate semnificativ de cererea imensă de pe piața mondială, în contextul unei oferte limitate a producătorilor. În consecință, operatorii economici (producători sau intermediari) au speculat acest context și au majorat semnificativ prețurile de vânzare.

Tocmai acest aspect a fost utilizat de operatorii economici care, după ce au semnat acordurile-cadru și contractele subsecvente având ca element de diferențiere față de ceilalți competitori termenele de livrare mai scurte, în cantitățile convenite, au invocat clauza de „forță majoră” și au solicitat prelungirea termenelor de livrare, fără perceperea de penalități.

În cazul procedurilor de achiziție publică derulate de ONAC pentru realizarea stocurilor de urgență medicală, ambele părți cunoșteau existența stării de urgență pentru sănătatea publică la nivel internațional din cauza infecțiilor cu COVID-19, declarată de Organizația Mondială a Sănătății, iar din 11.03.2020 situația generată de COVID-19 a fost declarată ca pandemie.

Concluzie nr.11 : Imprevizibilitatea” declarării stării de urgență nu poate fi invocată de niciuna dintre părți, existența pandemiei fiind de notorietate la data derulării procedurilor de atribuire, fiind în sine o forță majoră.

Termenele de livrare convenite au fost prelungite în mai multe situații până la data de 15 iunie 2020, moment la care prețurile produselor pe piața mondială s-au redus treptat la valori apropiate de cele anterioare epidemiei de COVID-19, însă prețurile plătite pentru produsele livrate au rămas cele stabilite inițial prin procedura de achiziție publică, la un nivel semnificativ majorat față de situația de dinaintea izbucnirii epidemiei de COVID-19.

⇒ **4.2.4 Acceptarea unor clauze nerealiste:**

Acordul-cadru nr. 2595/10.04.2020, având ca obiect achiziția de ventilatoare, **încheiat între ONAC și SC Medi Consulting din Coreea de Sud și Contractul subsecvent nr. 116229/27.04.2020 încheiat între DSU**, prin IGSU și **MEDI Consulting Korea**, contract care nu a fost onorat, produsele nu au fost livrate și nici nu s-au calculat și facturat penalități de întârziere, conform clauzelor contractuale, ca urmare a acceptării de către IGSU a clauzei de „forță majoră” invocată de furnizor. Nu s-a executat garanția de bună execuție și, prin urmare, nu a fost recuperat avansul în valoare de 2.451.000 USD acordat furnizorului pentru produsele contractate.

NOTA nr. 2: IGSU a acționat în instanța furnizorul, iar prin **Sentința civilă nr. 1670/06.07.2022** Tribunalul București a obligat pe SC Medi Consulting Korea să restituie avansul de 2.451.000 USD, precum și dobânzi și penalități aferente

Acordul-cadru nr. 2595/CN/10.04.2020 a prevăzut achiziția a 400 bucăți de ventilatoare livrate în patru loturi, în perioada 17 aprilie-8 mai 2020, acordarea unui avans de până la 30% din valoarea fiecărui lot, însă fără solicitarea unui instrument de garantare emis în condițiile legii de o societate bancară sau de asigurări, diferența de 70% din valoarea fiecărui contract subsecvent putând fi garantată de existența unui astfel de instrument.

Conform articolului 25 din contractul subsecvent au fost definite condițiile forței majore/cazului fortuit, respectiv faptul că acțiunea forței majore mai mult de 15 zile dă dreptul fiecărei părți să o notifice pe cealaltă parte privind încetarea de plin drept a contractului subsecvent, fără ca vreuna dintre părți să poată pretinde celeilalte daune- interese.

IGSU a plătit suma de 10.931 mii lei, reprezentând avans către Medi Consulting din Coreea de Sud, aferent unui număr de 200 de ventilatoare cu termen de livrare conform contractelor încheiate în data de 13.05.2020 (100 buc.) și data de 28.05.2020 (100 buc.).

Din analiza derulării contractului subsecvent nr. 116229/27.04.2020, încheiat între Departamentul pentru Situații de Urgență, prin IGSU și MEDI Consulting Coreea de Sud, s-au constatat următoarele:

- până la data de 30.06.2020 nu a fost realizată nicio livrare;
- nu au fost calculate penalități de întârziere conform contractului, autoritatea contractantă acceptând în ultima zi de valabilitate a contractului subsecvent, respectiv 15.06.2020, cazul de forță majoră invocată de MEDI Consulting în baza certificatului prezentat la acea dată;
- odată cu acceptarea forței majore invocate de furnizor, IGSU, prin nota raport nr. 116883 din 15.06.2020, a aprobat încetarea de plin drept a contractului subsecvent, în temeiul art. 25.5 din contract (aflarea furnizorului într-o situație de forță majoră pe o perioadă ce depășește 15 zile). Printre motivele principale invocate de IGSU, pentru care s-a propus și aprobat încetarea Contractului subsecvent, se regăsește faptul că, de la data încheierii contractului subsecvent până la momentul desfășurării misiunii de control, în piață s-a înregistrat o scădere a prețului unitar pentru ventilatoarele medicale;
- până la 30.06.2020 nu a fost executată garanția de bună execuție de 0,5% din valoarea contractului subsecvent, respectiv suma de 40.800 USD privind nerespectarea clauzelor contractuale, valabilă până la 29.06.2020;
- **a fost acordat un avans de 30% din valoarea contractului subsecvent, în sumă de 11.000 mii lei (echivalentul a 2.451.000 USD), sumă nerecuperată până la data finalizării controlului Curții de Conturi.**

Concluzie nr.12: Deși a necesitat eforturi de timp și resurse umane la nivelul ONAC, procedura de achiziție nu a condus la procurarea de către IGSU, în regim de extremă urgență, a ventilatoarelor medicale care fac obiectul acordului-cadru. Așa cum reiese din documentele de planificare a achiziției, scopul primordial al achiziției a fost necesitatea constituirii stocurilor de urgență medicală de strictă necesitate disponibile pentru activitatea operativă, la nivelul unităților spitalicești, în vederea asigurării suportului cardio-respirator pacienților infectați cu COVID-19 a căror stare se agravează, devenind astfel indispensabile pentru viața acestora.

A fost indisponibilizată suma de 10.931 mii de lei de la bugetul statului, sumă reprezentând avans acordat de către IGSU către SC Medi Consulting, în condițiile în care ofertantul nu a furnizat nici până la data controlului cantitatea de ventilatoare contractată potrivit contractului subsecvent încheiat. În același timp, potrivit prevederilor contractuale, IGSU a fost obligat să nu încheie cu alt operator economic, pe durata acordului-cadru, un alt acord- cadru având ca obiect achiziționarea produselor care fac obiectul acordului-cadru pentru satisfacerea aceleiași

necesități care a dus la organizarea procedurii de negociere fără publicare, respectiv pentru cantitatea prevăzută de maxim 400 de ventilatoare medicale.

Cu toate eforturile depuse, achizițiile publice derulate în lunile februarie și martie 2020, prin care **ONAC a inițiat proceduri pentru atribuirea a 9 loturi, nu au reușit, decât în parte, asigurarea stocurilor de urgență medicală prevăzute prin OUG nr. 11/2020, deoarece:**

- la prima achiziție din luna februarie 2020 au existat două loturi neatribuite, **întrucât ofertanții au depus oferte mai mari cu 386,9% (pentru lotul 2.3), respectiv cu 381,87% și cu 452,1% mai mari (pentru lotul 6);**

- reluarea procedurii de achiziție publică în luna martie 2020 a fost, de asemenea, fără succes, întrucât patru dintre operatorii economici câștigători nu au mai dorit semnarea contractelor subsecvente cu IGSU, motivând aceasta prin creșterea abruptă a prețurilor materiilor prime, cererea imensă pe piață, lipsa stocurilor de dezinfectanți și chiar a ambalajelor pentru aceștia, incertitudini asupra găsirii materiei prime, **solicitarea prezentării Avizului emis de Comisia Națională pentru Produse Biocide etc.**

Achizitorul a fost nevoit să suporte costurile de transport, livrare și manipulare a produselor contractate, deși, conform clauzelor stipulate atât în acordul-cadru, cât și în contractele subsecvente încheiate cu furnizorul produselor, respectiv S.C. Romwine&Cofee SRL, prețul unitar al produselor trebuia să includă toate cheltuielile ocazionate de transport și manipulare până la destinația finală.

Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Forțelor Aeriene, la cererea șefului Departamentului pentru Situații de Urgență, care conform prevederilor legale poate solicita Ministerului Apărării Naționale zboruri în situații de urgență, a efectuat opt zboruri cu aeronave militare pentru aducerea din Turcia a unei cantități de 695.000 bucăți de măști de protecție de tip FFP2 și a unei cantități de 699.940 bucăți de măști de protecție de tip FFP3. Costul estimat al transportului pentru cele opt zboruri a fost în valoare de 149.436,74 euro.

Prețul astfel stabilit a fost plătit integral de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în condițiile în care, conform contractului încheiat, acesta nu era în sarcina autorității contractante.

Concluzie nr.13: Pentru cantitățile de 695.000 de măști de protecție de tip FFP2 și 699.940 de măști de protecție de tip FFP3 importate, efortul transportului a fost suportat de IGSU care a plătit către SC Romwine&Cofee SRL pentru cantitățile livrate prețul unitar stipulat în contracte, preț care include toate cheltuielile ocazionate de livrarea produselor la destinația finală, inclusiv

manipulare și transport. IGSU a transmis valorile aferente serviciilor de transport aerian și rutier executate către furnizor, convenind cu aceștia regularizarea sumelor plătite cu obligațiile viitoare.

5. DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ (DSU)

5.1 ASPECTE GENERALE

Ministerul Afacerilor interne (MAI) a realizat coordonarea operațională a capacităților implicate în acțiunile de intervenție operativă pentru toate tipurile de risc, în funcție de domeniul de acțiune, iar DSU a avut rol de structură operațională a Ministerului cu atribuții de coordonare, cu caracter permanent, la nivel național, a activităților de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență, în vederea restabilirii stării de normalitate conform dispozițiilor art. I alin. (1) din OUG nr. 1/2014 *privind unele măsuri în domeniul managementului situațiilor de urgență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență.*

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), Structurile subordonate Ministerului Afacerilor Interne au avut de îndeplinit sarcini specifice pe perioada stării de urgență, respectiv a preluat în subordine operațională, prin inspectoratele județene pentru situații de urgență, serviciile publice de ambulanță și serviciile voluntare de pompieri. Monitorizarea acordurilor-cadru și încheierea contractelor subsecvente pentru achizițiile efectuate au fost prevăzute a se realiza de către DSU din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prin IGSU.

5.2 ÎNCĂLCĂRILE PREVEDERILOR LEGALE SPECIFICE DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

Prin punctele 4 și 5 ale adresei sale, Comisia a solicitat Curții de Conturi specificarea încălcărilor legale specifice domeniului achizițiilor publice, respectiv a domeniului financiar-contabil în ceea ce privește DSU cât și mai multe informații privind justificarea anumitor achiziții.

Prin Răspunsul formulat către Comisie, Curtea de Conturi comunică faptul că Plenul Curții de Conturi a României, prin Hotărârea Plenului nr. 119/24.03.2023, a aprobat efectuarea misiunii de audit de conformitate având ca temă verificarea achizițiilor publice a izoletelor cu presiune negativă pentru transportul pe targă și respectiv a camerelor de izolare cu presiune negativă efectuate în timpul stărilor de urgență și de alertă.

Acțiunea se va desfășura în perioada 10.04.2023 - 12.05.2023 la Ministerul Afacerilor Interne DSU – IGSU, urmând ca rezultatele misiunii de audit de conformitate să fie comunicate

Comisiei.

Prin urmare, în lipsa unui punct de vedere al autorității de audit, constatările privind activitatea DSU sunt cele specificate la subpunctul 4 privind ONAC.

Concluzie nr.14: Considerăm că informațiile sunt insuficiente pentru a formula un punct de vedere temeinic fundamentat.

6. COMPANIA NAȚIONALĂ ROMARM SA

6.1 ASPECTE GENERALE

Din răspunsul formulat de către Curtea de Conturi la punctul 13 rezultă faptul că în perioada 02.06 - 07.07.2020 Curtea de Conturi a desfășurat acțiunea cu tema „Controlul modului de gestionare a resurselor publice pe perioada stării de urgență” la CN Romarm SA, urmare căreia a fost încheiat Raportul de control înregistrat sub nr. 03/16.07.2020 (clasificat la nivel Secret).

Cu adresa nr. 24464/20.03.2023 s-a solicitat CN Romarm SA să comunice până la data de 21.03.2023 posibilitatea declasificării documentației (Nota nr. 0108/06.07.2020) care a stat la baza clasificării Raportului de control al Curții de Conturi nr. 03/16.07.2020 (și a documentelor subsecvente acestuia) și demersurile pe care urmează să le întreprindă în acest sens, iar în cazul declasificării acestui document, să comunice o copie a acestuia.

CN Romarm SA, cu adresa nr. RSN 130/21.03.2023 a comunicat faptul că are în vedere inițierea procedurii de declasificare, context în care a transmis SRI-OSSS scrisoarea nr. RSN 131/21.03.2023 de solicitare a avizului prealabil al instituției care coordonează activitatea și controlul măsurilor privitoare la protecția informațiilor clasificate.

Curtea de Conturi a transmis Comisiei, în condițiile legii, o copie a materialului clasificat.

6.2 CONSTATĂRI LA NIVELUL ANULUI 2021 REZULTATE DIN RĂSPUNSUL CURȚII DE CONTURI OFERIT COMISIEI

Curtea de Conturi a desfășurat Acțiunea de control „Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor”

Au fost **imobilizate fonduri bănești, în sumă de 3.030.304 lei pentru achiziția de mașini de fabricat măști chirurgicale(3 buc), fără respectarea prevederilor legale în domeniul**

achizițiilor publice și fără urmărirea clauzelor contractuale. Au fost achiziționate materii prime pentru producția de măști chirurgicale, în sumă de 3.244.596 lei (fără TVA), fără urmărirea clauzelor contractuale.

Mașinile de confecționat măști achiziționate în anul 2020 nu au fost puse în funcțiune și exploatate la parametrii stabiliți la achiziție. Între data încheierii Contractului și data recepției și punerii în funcțiune a mașinilor, a existat o perioadă de peste 1,5 ani, în condițiile în care achiziția acestor utilaje s-a realizat în regim de urgență, în mare parte datorită perioadei de testare a echipamentelor, întrucât acestea nu produceau la parametrii prevăzuți în contract.

Pe perioada testării utilajelor au fost efectuate cheltuieli (în valoare de 3.057 mii lei), pentru producerea unei **cantități de măști (4.108.340 buc) care nu au fost înregistrate ca produse finite și nici valorificate**, acestea fiind menținute în categoria produselor în curs de execuție.

Pentru producția măștilor chirurgicale produse de CN Romarm SA au fost înregistrate consumuri de materii prime și materiale mai mari decât cele estimate la data achiziției utilajelor astfel, din cantitatea totală de materii prime și materiale achiziționate, în valoare de 3.462.580 lei, considerate necesare pentru realizarea a 15.000.000 măști tip 3 PLY și 2.000.000 măști tip N95, în fapt, au fost consumate materii prime în valoare de 1.816.293 lei, reprezentând 52,45% din valoarea totală de materii și materiale achiziționate, din care a rezultat o producție de 4.016.460 măști 3 PLY, reprezentând 26% din numărul de măști estimate a fi produse și 91.880 măști N95, reprezentând 4,54% din numărul de măști estimate a fi produse.

CN Romarm SA a vândut produse (măști 3 PLY MCI 81-89.000 buc) sub costul de producție înregistrat (0,72 lei/bucată), iar diferența între costul de producție și prețul de vânzare, în sumă de 20 mii lei, nu a fost recuperată.

Pentru măștile produse, CN Romarm SA nu deține un certificat de înregistrare a dispozitivelor medicale în baza națională de date, conform OMS nr. 1009/2016 privind înregistrarea dispozitivelor medicale.

Nu au fost calculate, facturate, înregistrate și recuperate penalități contractuale și daune-interese la contractele de achiziții încheiate pentru spitalele din rețeaua sanitară proprie a MTIC, atribuite prin procedura de negociere fără publicare prealabilă, pentru echipamentele livrate de furnizori cu întârziere, respectiv nelivrate până la data prezentului control, în data de 07.04.2020 MTIC a încheiat cu SC ALPHA MEDICAL SRL contractul subsecvent de furnizare nr. 14542/07.04.2020 LOT nr. 16 Sistem de încălzire pacient prin pătură cu flux de aer, contract care a fost semnat de cele două părți în data de 13.04.2020.

Conform clauzelor contractuale furnizorul SC ALPHA MEDICAL SRL s-a angajat să livreze spitalelor nominalizate în contract un număr de 74 buc echipamente în valoare totală de 1.332.000 lei tară TVA, respectiv 1.585.080 lei cu TVA (21.420 lei cu TVA/ buc de echipament). Deși în contractul subsecvent furnizorul s-a angajat să livreze în termen de maxim 45 de zile de la semnarea contractului subsecvent, respectiv până cel târziu în data de 27.05.2020, un număr de 74 sisteme de încălzire pacient prin pătură cu flux de aer, până la data controlului Curții de Conturi, firma SC ALPHA MEDICAL SRL a livrat doar 48 buc din aceste sisteme.

Concluzie nr. 15: Nu au fost livrate un număr de 26 sisteme de încălzire pacient prin pătură cu flux de aer, iar entitatea nu a calculat și înregistrat în evidența contabilă penalitățile și daunele interese datorate de furnizor pentru nelivrarea celor 26 de echipamente;

Pentru 7 buc de sistem de încălzire pacient prin pătură cu flux de aer. în valoare totală de 126.000 lei tară TVA, respectiv 149.940 lei cu TVA, termenul de livrare a fost cu întârziere de 7 zile față de termenul stabilit prin contract de maxim 45 zile.

Nu a perceput dobânzile și penalitățile de întârziere existente pentru creanțele bugetare, calculate pentru perioada de când s-au acordat avansurile și până în momentul recuperării acestora și nici nu a prezentat documente din care să rezulte că s-au inițiat demersurile necesare respectării prevederilor legale cu privire la modul de justificare și regularizare a avansurilor acordate și nejustificate prin bunuri livrate.

Prin Decizia nr. 3/2022 Curtea de Conturi a stabilit următoarele măsuri:

-măsuri de stabilire a întinderii prejudiciului produs ca urmare a nerealizării veniturilor din vânzările de măști sub costurile înregistrate, înregistrarea în contabilitate a sumelor stabilite, recuperarea acestora (inclusiv a beneficiilor nerealizate aferente) în condițiile legii, inclusiv corectarea rezultatelor contabile înregistrate;

- măsuri privind efectuarea înregistrărilor corespunzătoare în evidența contabilă: a mașinilor de confecționat măști, a produselor finite rezultate (măști), a costurilor totale înregistrate cu producerea lor precum și la inventarierea lor în condițiile legii;

-măsuri de înregistrare ca producător de măști de uz facial și de valorificare în condițiile legii a măștilor aflate pe toc;

-măsuri de calculare, facturare și înregistrare în contabilitate a penalităților datorate de furnizor pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate prin contract;

- măsuri de analiza și stabilire a consecințelor economice rezultate din nepunerea în funcțiune a mașinilor de confecționat măști timp de peste un an de zile, raportat la cheltuielile efectuate până

la punerea lor în funcțiune, prezentarea rezultatelor analizei în Consiliul de administrație și în Adunarea Generală a Acționarilor pentru dispunerea măsurilor în consecință

Aferent eșantionului verificat, valoarea totală a penalităților contractuale și a daunelor-interese necalculate, **nefacturate conform clauzelor Contractului subsecvent de furnizare nr. 14542/07.04.2020 și neînregistrate în evidența contabilă, a fost în sumă totală de 96.175 lei.**

Măsura dispusă a fost stabilirea, facturarea, înregistrarea și recuperarea penalităților de întârziere și a daunelor interese datorate conform clauzelor contractuale, până la îndeplinirea integrală a obligațiilor prevăzute în sarcina furnizorului, conform contractului subsecvent de furnizare nr. 14542/07.04.2020 Lot nr.16 Sistem de încălzire pacient prin pătură cu flux de aer, în condițiile legii;

Valoarea abaterii constatate: 10.032.521,095 lei reprezentând avansuri nejustificate prin bunuri livrate, conform contractelor încheiate între părți, la care se adaugă dobânzile și penalitățile de întârziere, existente pentru creanțele bugetare calculate pentru perioada de când s-a acordat avansul și până în momentul recuperării.

Măsura dispusă: Stabilirea, facturarea, înregistrarea și recuperarea dobânzilor și penalităților de întârziere, existente pentru creanțele bugetare, aferente avansurilor acordate și nejustificate, calculate pentru perioada de când acestea au fost acordate și până în momentul recuperării acestora:

Ca urmare a verificării modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse, s-a concluzionat că măsurile nu au fost implementate în totalitate.

Urmare solicitării Curții de Conturi din data de 20.03.2023 CN Romarm SA a comunicat faptul că în patrimoniu se află opt mașini de confecționat măști, în valoare de 4.833.274 lei. S-au produs 4.108.340 buc. Măști, în valoare de 3.137.113 lei. Din acestea, a fost comercializată cantitatea de 219.980 buc. măști în valoare de 150.822 lei, iar cantitatea de 78.220 buc. măști a fost dată în consum.

La data de 28.02.2023 se afla în stoc cantitatea de 3.810.140 buc. măști, în valoare de 2.930.482 lei, cu mențiunea că dintre acestea, cantitatea de 21.665 buc. măști sunt neconforme. Comparativ cu situația analizată la ultima misiune de control finalizată la CN Romarm SA, respectiv din octombrie 2021, producția de măști este aceeași (4.108.340 buc.), stocurile de materii prime și materiale s-au redus cu 1.492,15 lei, iar stocul de măști s-a diminuat cu cantitatea de 61.960 buc.

Măsurile au fost implementate parțial.

III. LEGALITATEA CHELTUIRII FONDURILOR PUBLICE PENTRU ACHIZIȚIONAREA DE VACCINURI ANTI-COVID-19

1. ASPECTE GENERALE

Prin răspunsul formulat la punctul 6 din solicitarea Comisiei, Curtea de Conturi a României comunică faptul că în anul 2022 s-a desfășurat misiunea de *Audit financiar asupra contului anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2021 la Ministerul Sănătății*.

2. NEREGULI CONSTATATE

2.1 NEREGULI PRIVIND ÎNREGISTRAREA ÎN EVIDENȚA FINANCIAR - CONTABILĂ A OPERAȚIUNILOR ECONOMICO - FINANCIARE SPECIFICE ACHIZIȚIEI ȘI UTILIZĂRII UNOR CANTITĂȚI DE VACCIN ANTI COVID-19:

Nu au fost înregistrate în evidența financiar contabilă unele cantități de vaccin utilizate și/sau expirate pe parcursul anului 2021 ceea ce a condus la denaturarea situațiilor financiare la finele anului 2021 cu suma de **559.783 mii lei**, o parte din diferențele constatate la inventarierea anului 2021 fiind valorificate în exercițiul financiar 2022;

Nu au fost înregistrate corespunzător în evidența financiar-contabilă toate operațiunile economico-financiare aferente achiziției de vaccinuri împotriva COVID-19, fiind înregistrate în mod necorespunzător în conturile de datorii și nu în conturile de venituri.

De asemenea, nu au fost înregistrate în evidența financiar contabilă facturi de achiziție vaccin COVID-19 în valoare de **8.464 mii lei**, reprezentând contravaloarea unor cantități de vaccin Janssen care au fost facturate și recepționate în anul 2021.

Concluzie nr.16: Situațiile financiare întocmite de Ministerul Sănătății la finele anului 2021 au fost denaturate prin neînregistrarea unor operațiuni economice derulate de minister în anul 2021.

2.2 NEREGULI PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR SPECIFICE DERULĂRII ACHIZIȚIILOR DE VACCINURI ASOCIATE PANDEMIEI

COVID-19, PRECUM ȘI A MODULUI DE UTILIZARE A ACESTORA

Renunțarea de către Ministerul Sănătății la achiziția unui număr de 1.586.520 doze de vaccin Pfizer Inc-BioNTech pentru care Comisia Europeană a plătit, în numele României, avans în valoare de 3,50 Euro/doză nu a fost înregistrată corespunzător în evidența contabilă.

Cu toate acestea, Pfizer nu a emis o factură de regularizare pentru cantitatea de 6.933.290 de doze care a fost livrată Ministerului Sănătății la o valoare de 12 Euro pe doză, ceea ce a determinat majorarea nejustificată a datoriilor înregistrate și plăților care au fost efectuate pentru derularea acestui formular de comandă modificat la data de 03.08.2021, cu valoarea de 5.552.820 Euro (27.458 mii lei echivalent în lei - Curs BNR Euro = 4,9449 lei).⁴

Din verificările efectuate, echipa de audit a identificat facturi emise de către Pfizer România SRL în anul 2021 care nu au fost achitate de către Ministerul Sănătății până la data de 31.12.2021, în valoare de 397.274 mii lei, comparativ cu soldul din contabilitate în valoare de 395.551 mii lei. Diferența în sumă de 1.723 mii lei provine din neînregistrarea în evidența financiar-contabilă a unei facturi și din înregistrarea dublă a alteia în valoare de 616 mii lei. Astfel, fără a verifica realitatea sumelor datorate înregistrate în evidența financiar-contabilă, la data de 12.07.2022 Ministerul Sănătății a plătit către SC Pfizer România SRL suma de 397.274 mii lei.

Totodată, menționăm faptul că, referitor la această plată, au fost constatate nereguli și de către controlorul delegat, reprezentant al Ministerului Finanțelor.

De asemenea, nu au fost respectate în totalitate prevederile legale privind exercitarea controlului financiar preventiv delegat, existând ordonanțări de plată aferente facturilor de achiziție a vaccinurilor COVID-19 care nu conțin viza de control financiar preventiv delegat.

În plus, Ministerul Sănătății nu a organizat în mod corespunzător evidența angajamentelor legale aferente achizițiilor de Vaccin COVID-19, întrucât, înregistrarea în evidența extracontabilă a angajamentelor legale aferente achizițiilor de vaccin COVID-19 s-a efectuat pe baza facturilor emise de către furnizori și nu pe baza Formulelor de comandă și a modificărilor la acestea.

Pentru cantitățile de vaccin care au fost livrate în perioada 2020-2021, SC Pfizer SRL a emis facturi în valoare de **1.209.644 mii lei**, din care în evidența financiar contabilă a Ministerului Sănătății au fost înregistrate facturi în valoare de **1.207.922 mii lei**, diferența în sumă de 1.723 mii lei fiind aferentă unor facturi neînregistrate corespunzător în contabilitate.

Nu s-au regularizat corespunzător unele sume ce reprezintă avans pe doză plătit de către Comisia Europeană pentru cantitatea de 912.000 doze de vaccin Moderna care au fost revândute de către Ministerul

Pentru achiziția celor 912.000 doze de vaccin Moderna, România a plătit un preț unitar de 18 USD pe doză, iar Comisia Europeană a plătit un avans de 4,50 USD pe doză. Din constatările echipei de audit rezultă că, în urma revânzării celor 912.000 doze Ministerul Sănătății a încasat și a virat la bugetul de stat întreaga sumă încasată în echivalent de 22,50 USD pe doză, dar, România, reprezentată prin Ministerul Sănătății, avea obligația de a rambursa/regulariza Comisiei avansul plătit de Comisie Contractantului, în valoare de **17.954 mii lei** echivalent în lei la un curs BNR USD = 4,3748 lei.

Conform echipei de autori se constată că din adresa MS nr. 334/13.03.2023 privind situația modului de contractare/achiziționare/utilizare a vaccinurilor anti COVID-19 în perioada 26 decembrie 2020 - 9 martie 2023, au rezultat următoarele informații:

- cantitatea contractată de vaccinuri : 80.647.301 doze
- cantitatea de vaccinuri achiziționată; 35.455.180 doze
- cantitatea distribuită de vaccinuri: 18.078.143 doze
- cantitatea utilizată de vaccinuri –17.009.914 doze
- stoc la 09.03.2023 –3.279.035 doze
- vaccinuri expirate/pierderi: 9.474.371 doze

IV. DOSARE PENALE CONSTITUITE URMARE SESIZĂRILOR CURȚII DE CONTURI

Situația sesizărilor penale privind achizițiile de materiale/echipamente medicale din perioada pandemiei COVID-19, formulate de Curtea de Conturi a României, în perioada 2020-2022.

1. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

1.1 ADRESA DE SESIZARE NR. 40608/14.09.2020 CĂTRE DNA- ÎN LUCRU - DOSARUL NR.L38/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI (REUNIT CU DOSARUL NR. 218/P/202

Curtea de Conturi a României ,Departamentul V / Raport de control nr. 40608/07.07.2020, prin Hotărârea Plenului nr. 447/08.09.2020 a sesizat adresa nr. 40608/14.09.2020 DNA. Este în - în lucru Dosarul nr.138/P/2020 al Secției de combatere a corupției (reunit cu dosarul nr. 218/P/202

Obiectul sesizării :

Nereguli în ceea ce privește modul de desfășurare a operațiunilor aferente contractelor încheiate de Ministerul Sănătății ca urmare a HG nr. 334/2020 pentru suplimentarea bugetului Ministerului Sănătății din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020, în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova.

Abuz în serviciu - art. 297 CP, Fals intelectual - art. 321 CP, Uz de fals - art. 323 CP, Prejudiciu estimat 2,87 milioane lei.

1.2 ADRESA DE SESIZARE A DNA NR.34450/07.09.2021- ÎN LUCRU –DOSAR NR.L26/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI (REUNIT CU DOSARUL NR. 428/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE ȘI CU DOSARUL NR. 312/P/2021 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI)

Curtea de Conturi a României, Departamentul V PVC Raport de control nr.1015/13.07.2021 Hotărârea Plenului nr. 308/26.08.2021, adresa de sesizare a DNA nr.34450/07.09.2021- în lucru –Dosar nr.126/P/2020 al Secției de combatere a corupției (reunit cu dosarul nr. 428/P/2020 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție și cu dosarul nr. 312/P/2021 al Secției de combatere a corupției)

Obiectul sesizării : nereguli privind operațiunile aferente contractelor încheiate de Ministerul Sănătății, ca urmare a OUG nr. 78/2020 privind acordarea de către Ministerul Sănătății, prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, autorităților publice locale a necesarului de măști de protecție pentru familiile și persoanele defavorizate de pe raza unităților administrativ-teritoriale, precum și pentru suplimentarea bugetului Ministerului Sănătății, din Fondul de rezervă bugetară aflat la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020

Abuz în serviciu - art. 297 CP Prejudiciul care a putut fi cuantificat este de 355,5 mii lei

1.3 ADRESA DE SESIZARE A DNA NR. 89128/04.11.2022- ÎN LUCRU - DOSARUL NR.494/P/2022 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE DOSAR NR. 9/P/2023 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE (DISJUNS DIN DOSARUL NR. 494/P/2022 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE) DOSAR NR. 13/P/2023 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI.

Curtea de Conturi a României, Departamentul V- Raport de audit financiar nr. 61768/20.07.2022, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 494/21.10.2022, Adresa de sesizare a DNA nr. 89128/04.11.2022- în lucru -Dosarul nr.494/P/2022 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție Dosar nr. 9/P/2023 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție (disjuns din dosarul nr. 494/P/2022 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție) Dosar nr. 13/P/2023 al Secției de combatere a corupției.

Obiectul sesizării: nereguli privind organizarea și desfășurarea activităților specifice derulării achizițiilor de vaccinuri asociate pandemiei SARS COV 2 precum și a modului de utilizare a acestuia

Abuz în serviciu - art. 297 CP, Prejudiciul nu este cuantificat.

1.4 HOTĂRÂREA PLENULUI CURȚII DE CONTURI NR. 447/08.09.2020 DE APROBARE A SESIZĂRII PARCHETULUI DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - DNA

În urma Acțiunii de control „Verificarea modului de gestionare a resurselor publice pe perioada stării de urgență” din anul 2020, Curtea de Conturi a României a dispus măsuri în sensul verificării achizițiilor efectuate, stabilirea întinderii prejudiciului, precum și recuperarea acestuia.

Ca urmare a verificării ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse s-a constatat că au fost inițiate demersuri, însă nu au fost recuperate sumele.

Prin Hotărârea Plenului nr. 447/08.09.2020, Plenul Curții de Conturi a aprobat sesizarea Parchetului de pe lângă înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție.

Abuz în serviciu art. 297 CP, Fals intelectual art. 321 CP, Uz de fals art. 323 CP, prejudiciul nu a fost estimat . Prejudiciu estimat 2.875.160 lei Dosarul nr.138/P/2020 al Secției de combatere a corupției (reunit cu dosarul nr. 218/P/2020)

Obiectul sesizării:-urmare a HG.nr. 334/2020 pentru suplimentarea bugetului Ministerului Sănătății din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020, în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova, la nivelul Ministerului au rezultat neconcordanțe și nereguli în documentele întocmite aferente acțiunii de ajutor umanitar pentru Republica Moldova. Astfel, s-a constatat faptul că, CN Unifarm SA a procedat la vânzarea măștilor în cauză către Ministerul Sănătății cu un adaos comercial superior, respectiv de 71%, comparativ cu adaosul comercial mediu de 12,90% practicat de către companie la comercializarea către alți clienți a produselor specifice combaterii pandemiei cu coronavirus în perioada 15.03 - 15.05.2020 și cu adaosul de 9,17% practicat de CN Unifarm SA la comercializarea produselor măști FFP2 KN 95 către alți beneficiari, ceea ce a condus la achiziția de către MS a unor produse la prețuri superioare și la angajamente suplimentare în valoare de 2.875 mii lei.

În concluzie, Ministerul Sănătății a încheiat angajamente din sumele suplimentate conform H.G. nr. 334/2020 din Fondul de Rezervă la dispoziția Guvernului, în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova, fără asigurarea utilizării acestor fonduri în mod economic și eficient, mai ales că Ministerul Sănătății este acționar unic în cadrul CN Unifarm SA cu care a încheiat contractual de achiziție.

Ministerul Sănătății a achiziționat de la CN Unifarm SA măști de tip FFP2 KN95, însă nu a monitorizat derularea contractului de achiziție pentru ajutorul umanitar către Republica Moldova, în condițiile în care CN Unifarm S.A., entitate aflată sub autoritatea sa a achiziționat la prețuri supraestimate de la un furnizor intern care nu avea calitatea de producător, deși compania deținea toate autorizațiile necesare în vederea realizării achizițiilor direct de la producători externi prin importul acestora.

1.5 SESIZAREA PARCHETULUI DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - DNA. DOSAR NR.126/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI (REUNIT CU DOSARUL NR. 428/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE ȘI CU DOSARUL NR. 312/P/2021 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI).

Prin Hotărârea Plenului nr. 308/26.08.2021, Plenul Curții de Conturi a aprobat sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție. Dosar nr.126/P/2020 al Secției de combatere a corupției (reunit cu dosarul nr. 428/P/2020 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție și cu dosarul nr. 312/P/2021 al Secției de combatere a corupției).

Abuz în serviciu art. 297 CP, Prejudiciu estimat 355.461 lei

Obiectul sesizării :Dacă analizăm gradul de utilizare a sumelor alocate de la Fondul de rezervă bugetară prin efectuarea raportului între sumele alocate prin hotărâri de Guvern și cele disponibilizate ca fiind neutilizate (doar a acelora alocate de la Fondul de rezervă bugetară), reiese faptul că din totalul de 1.836.405 mii lei, au fost disponibilizate ca fiind neutilizate fonduri în sumă de 749.383 mii lei, ceea ce înseamnă 40,80%.

La finalul anului 2020, în cadrul Rezervei MS au existat doar patru tipuri de produse (două tipuri de medicamente, un dezinfectant și un dispozitiv medical - măști FFP2), din totalul de produse (peste 222) nominalizate în actele normative incidente.

De asemenea, din audit au rezultat nereguli în derularea contractului încheiat de Ministerul Sănătății pentru achiziția de măști de protecție pentru familiile și persoanele defavorizate, în sensul nerespectării termenului de livrare asumat prin contract, precum și în ceea ce privește posibilitatea achiziționării produselor la un preț mai mic. Ministerul Sănătății a încheiat un contract cu SC Naguma Medical Supply SRL având ca obiect achiziționarea de măști chirurgicale (102.634.450 bucăți), livrarea produselor s-a efectuat după termenul asumat prin contract, nejustificând astfel urgența pentru procedura de achiziție aleasă.

Pentru înlăturarea acestor nereguli s-au dispus prin decizie măsuri în consecință, în sensul utilizării fondurilor alocate în strictă concordanță cu destinația stabilită, evitarea imobilizării fondurilor publice, constituirea Rezervei Ministerului Sănătății cu medicamente, seruri, dispozitive medicale etc. în conformitate cu prevederile legale incidente. De asemenea, măsurile au vizat analizarea derulării contractului pentru achiziția de măști de protecție pentru familiile și persoanele defavorizate și inițierea de către MS a demersurilor care se impun, după caz.

Curtea de Conturi a României a dispus măsuri prin Decizia nr. 9/2021 .Urmare verificării modului de ducere la îndeplinire a acestora, s-a reținut că măsurile au fost neimplementate

1.6 HOTĂRÂREA PLENULUI NR. 494/21.10.2022 DE APROBARE A SESIZĂRII PARCHETULUI DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

Prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 494/21.10.2022, s- a aprobat sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție. în urma încheierii Auditului financiar din anul 2022.

Abuz în serviciu art. 297 CP,Prejudiciul nu a fost cuantificat, Dosarul nr. 494/P/2022 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție

1.7 DOSAR NR. 9/P/2023 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE (DISJUNS DIN DOSARUL NR. 494/P/2022 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE)

Dosar nr. 13/P/2023 al Secției de combatere a corupției.

S-au constatat nereguli privind organizarea și desfășurarea activităților specifice derulării achizițiilor de vaccinuri asociate pandemiei SARS COV2, precum și a modului de utilizare a acestora. Astfel, în anul 2021 MS a revândut către un stat membru UE (Germania) cantitatea de 912.000 doze de vaccin Moderna (cu prețul de 22,5 USD/doză) pentru care a încasat și a vărsat la bugetul de stat întreaga valoare, tară a proceda la regularizarea cu Comisia Europeană a avansului plătit de aceasta furnizorului în valoare de 4.104 mii USD (obligație stipulată în Acordul de revânzare)

Ministerul Sănătății nu a înregistrat în evidența contabil,operațiunile economico-financiare privind renunțarea la achiziția unui număr de 1.586.520 doze de vaccin Pfizer Inc-BioNTech (din cantitatea de 8.519.810 doze vaccin Pfizer) pentru care Comisia Europeană a plătit, în numele României, un avans de 3,5 euro/doză.

Astfel, deși cantitatea de vaccinuri de 8.519.810 de doze era în integralitate livrată României la data de 31.05.2021, data la care a început utilizarea lor, MS nejustificat a redus scriptic retroactiv (03.08.2021).

Clarificarea situației intrărilor/ieșirilor pentru toată cantitatea de vaccinuri Covid 19 achiziționate;

Implementarea unor proceduri operaționale adecvate, în vederea operării cronologice a documentelor de gestiune cât și valorificării corespunzătoare a rezultatelor inventarierii;

Analizarea situației în care entitatea a acceptat în august 2021 modificarea formularului de comandă VOF1 în sensul diminuării numărului de doze de vaccin Covid 19 achiziționate pentru

care Comisia Europeană a plătit avans furnizorului, în condițiile în care, faptic la acea dată era deja recepționată întreaga cantitate de doze vaccin comandată.

Termenul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie de către Curtea de Conturi nu s-a împlinit.

2. COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM SA

 2.1 SESIZAREA ORGANELOR DE URMĂRIRE PENALE / ADRESA DE TRANSMITERE A SESIZĂRII PENALE HOTĂRÂREA PLENULUI NR. 388/04.08.2020, ORGAN DE URMĂRIRE PENALĂ SESIZAT DNA ADRESA DE SESIZARE NR. 40628/06.08.2020, STADIUL DE SOLUȚIONARE - ÎN LUCRU - DOSARUL NR. 80/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI (REUNIT CU DOSARUL NR. 180/P/2020).

Curtea de Conturi a României, Departamentul V - Raport de control nr. 40628/08.07.2020, - prin Hotărârea de Plenul s-a aprobat sesizarea organelor de urmărire penală / adresa de transmitere a sesizării penale Hotărârea Plenului nr. 388/04.08.2020, Organ de urmărire penală sesizat DNA Adresa de sesizare nr. 40628/06.08.2020, Stadiul de soluționare - în lucru - Dosarul nr. 80/P/2020 al Secției de combatere a corupției (reunit cu dosarul nr. 180/P/2020)

Obiectul sezinării: UNIFARM SA a contractat achiziții de echipamente/materiale sanitare specifice fără ca acestea să fie cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli sau fără a avea aprobarea consiliului de administrație; achiziționarea de echipamente/materiale sanitare de la firme intermediare deși entitatea deținea toate autorizațiile necesare în vederea realizării achizițiilor direct de la producători externi prin importul acestora și/sau de la producători interni. Acest mod de lucru a condus la plata unor prețuri de achiziție mai mari; neconcordanțe și nereguli în documentele întocmite aferente Contractelor de furnizare medicamente și materiale sanitare specifice combaterii pandemiei cu Coronavirus încheiate de CN Unifarm SA cu Ministerul Sănătății; abordarea nejustificată de politici comerciale în relația cu Ministerul Sănătății care a determinat comercializarea către acesta a unui număr de 500.000 măști FFP2 KN95 cu un adaos comercial superior adaosului practicat de către companie în raport cu alți clienți; neevidențierea și neînregistrarea corespunzătoare a operațiunilor de ieșire din gestiunea CN Unifarm SA a unor medicamente și echipamente medicale; efectuarea unor plăți duble prin achitarea unei sume nedatorate, înregistrarea nejustificată a unor datorii suplimentare și efectuarea de plăți fără bază legală.

Abuz în serviciu - art. 297 CP, Fals intelectual - art. 321 CP, Uz de fals - art. 323 CP., Prejudiciu estimat 319,8 milioane lei

2.2 ADRESA DE SESIZARE A DNA NR. 40907/29.04.2022, DOSAR NR. L/P/2021 AL SECȚIEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI

Curtea de Conturi a României, Departamentul V - Raportul de control nr.46.436/25.10.2021 aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 156/12.04.2022 , Adresa de sesizare a DNA nr. 40907/29.04.2022, Dosar nr. l/P/2021 al Secției de combatere a corupției

Obiectul sesizării: nerespectarea în totalitate a destinației fondurilor publice acordate prin credite garantate și finanțate de stat pentru achiziția de urgență de material și echipament sanitar în contextul epidemiei cu Coronavirus în România; realizarea achizițiilor fără respectarea prevederilor legale aplicabile domeniului achizițiilor publice, în condiții de ineficiență economică și a unor clauze dezavantajoase pentru CN Unifarm SA.

Deturnare de fonduri - art. 307 CP, Abuz în serviciu - art. 297 CP Art. 132 din Legea nr. 78/2000, Prejudiciu estimat 44,0 milioane lei + 19.509 euro

3. OFICIUL NAȚIONAL PENTRU ACHIZIȚII CENTRALIZATE

3.1 CONTEXT

Urmare acțiunii de control „Verificarea modului de gestionare a resurselor publice pe perioada stării de urgență” desfășurată în anul 2020 au rezultat următoarele:

Concluzia generală rezultată din analizarea procedurilor ce au avut ca obiect achiziționarea produselor pentru acoperirea stocurilor de produse de urgență medicală este că la nivelul ONAC s-au manifestat mai multe elemente de disfuncționalitate sau neregularitate, atât sub aspectul nerealizării integrale și la termenele solicitate a stocurilor necesare de produse medicale, cât și sub aspectul costurilor de achiziție, care aduc atingere principiilor de economicitate, eficacitate și eficiență în utilizarea resurselor publice.

3.2 HOTĂRÂREA PLENULUI NR. 392/06.08.2020, PLENUL CURȚII DE CONTURI A APROBAT SESIZAREA PARCHETULUI DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - DNA ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ACHIZIȚIONAREA DE MĂȘTI DE PROTECȚIE TIP FFP2 ȘI FFP3 DE LA SC ROMWINE & COFEE SRL. DOSARUL NR. 148/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE

Prin Hotărârea Plenului nr. 392/06.08.2020, Plenul Curții de Conturi a aprobat sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anti corupție, în ceea ce privește achiziționarea de măști de protecție tip FFP2 și FFP3 de la SC ROMWINE & COFEE SRL. Dosarul nr. 148/P/2020 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție

Abuz în serviciu - art. 297 CP, Prejudiciul nu este cuantificat

Obiectul sesizării:- cazul procedurii de atribuire a Acordului-cadru nr. 1841/17.03.2020 încheiat cu SC ROMWINE & COFEE SRL, având ca obiect achiziționarea de măști de protecție tip FFP2 și FFP3, autoritatea contractantă a stabilit oferta câștigătoare fără a fi îndeplinită condiția legală ca operatorul economic desemnat câștigător pentru loturile 3 și 4 să îndeplinească criteriile privind calificarea. Operatorul economic nu avea calificarea necesară și nu avea capacitatea profesională de a furniza produse în valoare de aproximativ 10 mii de euro-valoare tară tva, fiind înființat în data de 14.03.2019 (aproximativ un an), neavând nicidecum experiență în activitatea pentru care a participat la procedura de atribuire, cifra de afaceri pe anul 2019 fiind de 47.870 lei (aproximativ 10.000 de euro) și un singur salariat. Raportul între cifra de afaceri declarată la organele fiscale în anul 2019 și valoarea procedurii de atribuire este de 1 la 1000.

În cazul Acordului-cadru încheiat cu VIRID DOO din Serbia, având ca obiect achiziția de combinezoane; Acordului-cadru încheiat cu UPC LTD din Coreea de Sud, având ca obiect achiziția de combinezoane; Acordului-cadru încheiat cu Medi Consulting din Coreea de Sud, pentru achiziția de ventilatoare, autoritatea contractantă nu a declarat neconforme ofertele operatorilor economici, care conțineau propuneri de modificare a clauzelor contractuale stabilite în cadrul documentației de atribuire, care sunt dezavantajoase pentru autoritatea contractantă, întrucât cuantumul garanției de bună execuție a fost redus de la 5% la 0,5%, iar penalitatea pentru nelivrarea la termen a fost redusă de la 1%/zi la 0,1%/zi.

În cazul Acordurilor-cadru nr. 1941/CN/20.03.2020 și nr. 2740/CN/1 6.04.2020 încheiate cu SC REN ANI A TRADE SRL pentru achiziția de măști tip FFP2 s-a constatat faptul că, dintr-o eroare materială, nu au fost stipulate clauze referitoare la garanția de bună execuție de 5%. deși această clauză era prevăzută în cadrul documentației de atribuire. Cu toate acestea, produsele contractate au fost livrate potrivit graficului de livrare convenit prin acord, nefiind necesară activarea clauzei privind plata garanției.

ONAC nu a respectat regulile de publicitate și transparență. Întrucât în unele cazuri a publicat cu întârziere anunțurile de atribuire aferente procedurilor de negociere tară publicarea

prealabilă a unui anunț de participare, respectiv în cazul procedurilor de atribuire a următoarelor Acorduri- cadru:

-Acordul cadru nr. 1841/17.03.2020 încheiat cu SC ROMWINE & COFEE SRL pentru asigurarea stocului de urgență medicală: Masca de proiecție tip FFP2 și FFP3;

-Acordul cadru nr. 1842/17.03.2020 încheiat cu Viggo Fashion International SRL, pentru asigurarea stocului de urgență medicală: Vizieră de protecție;

-Acordul cadru nr. 1842/17.03.2020 încheiat cu Viggo Fashion International SRL pentru asigurarea stocului de urgență medicală: Combinezon, inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte;

-Acordului cadru de furnizare de produse nr. 194 I/CN/20.03.2020 încheiat cu SC Renania Trade SRL pentru cantitatea de 80.000 de măști tip FFP2 Autoritatea contractantă a încheiat Acorduri-cadru pentru o cantitate de produse mai mare decât cea prevăzută în OUG nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei

-Acordul-cadru nr. 1507/CN/28.02.2020 încheiat cu SC ESMED GROUP SRL.

-Acordul-cadru nr. 1503/CN/28.02.2020 încheiat cu CHRONOS TRADE MEDICAL pentru un număr de 1.750.000 mănuși;

-Acordul-cadru nr. 1692/CN/10.03.2020 încheiat cu Brains M&A Consulting SRL pentru 200 de ventilatoare;

-Acordul-cadru nr. 2595/10.04.2020 încheiat cu Medi Consulting din Coreea de Sud având ca obiect achiziția a 400 de ventilatoare;

-Acordul-cadru nr. 2637/CN/14.04.2020 încheiat cu LIAMED SRL pentru o cantitate suplimentară de 800 injectomate la o valoare de 1.912.000 lei;

-Acordul-cadru nr. 1869/CN/17.03.2020 încheiat cu UPC LTD din Coreea,

-Acordul-cadru nr. 194 I/CN/20.03.2020 încheiat cu SC RENANIA TRADE SRL pentru cantitatea de 80.000 de măști tip FFP2.

Cu privire la fundamentarea valorii estimate, În cazul Acordului-cadru nr. 1799/CN/16.03.2020 s-a constatat creșterea semnificativă a valorii estimate a produsului Camera de izolare cu presiune negativă, de aproximativ 10 ori, de la valoarea estimată în cadrul primei proceduri de achiziție (anulată) de 35.905 lei fără TVA/buc la valoarea estimată în cadrul celei de a doua proceduri de 350.000 lei fără TVA/buc., fapt ce pune sub semnul incertitudinii acuratețea/realitatea fundamentării valorii estimate, atribut exclusiv al IGSU.

Cu privire la achizițiile de dezinfectanți, prin procedurile de achiziție publică derulate în lunile februarie și martie 2020, prin care au fost inițiate proceduri pentru atribuirea a 9 loturi, nu

s-a reușit decât în parte asigurarea stocurilor de urgență medicală prevăzute prin OUG nr. 11/2020, întrucât:

- la prima achiziție din luna februarie 2020 au existat 2 loturi neatribuite, întrucât ofertanții au depus oferte mai mari cu 386,9% (pentru lotul 2.3), respectiv cu 381,87% și cu 452,1% mai mari (pentru lotul 6).
- reluarea procedurii de achiziție publică în luna martie 2020 a fost de asemenea fără succes, întrucât patru dintre operatorii economici câștigători nu au mai dorit semnarea contractelor subsecvente cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, motivând aceasta prin creșterea abruptă a prețurilor materiilor prime, cererea imensă pe piață, lipsa stocurilor de dezinfectanți și chiar a ambalajelor pentru aceștia, incertitudini asupra găsirii materiei prime, solicitarea prezentării Avizului emis de Comisia Națională pentru Produse Biocide etc.
- în luna aprilie 2020 ONAC a mai inițiat două proceduri de achiziție publică de dezinfectanți, dar aceste proceduri nu s-au concretizat în atribuire de Acorduri-cadru, deoarece societățile comerciale care au fost invitate nu au asigurat oferte acceptabile în condițiile tehnice și la valorile estimate solicitate

Cu privire la clauza stipulată în Acordurile-cadru referitoare la "Forța Majoră". Un criteriu important luat în considerare în cadrul procedurii de atribuire l-a constituit termenul de livrare al produselor, acesta având un punctaj de 40/100 puncte, dată fiind necesitatea urgentă de realizare a stocurilor de produse medicale, însă, în mai multe situații, operatorii economici semnatori ai contractelor subsecvente cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență au invocat clauza de "forță majoră" și au solicitat prelungirea termenelor de livrare, tară perceperea de penalități de întârziere. În cazul procedurilor de achiziție publică derulate de ONAC pentru realizarea stocurilor de urgență medicală, ambele părți cunoșteau existența stării de urgență pentru sănătatea publică la nivel internațional din cauza infecțiilor cu Covid19, declarată de Organizația Mondială a Sănătății, iar din 11.03.2020 situația generată de Covid-19 a fost declarată ca pandemie. Astfel, "inprevizibilitatea" epidemiei/pandemiei de Covidl 9 nu poate fi invocată de niciuna dintre părți, existența pandemiei fiind de notorietate la data derulării procedurilor de atribuire, în baza prevederilor din Acordurile-cadru și contractele subsecvente referitoare la clauza de "forță majoră", Inspectoratul pentru Situații de Urgență a acceptat prelungirea termenelor de livrare, fiind întocmite Acte adiționale la contractele subsecvente.

Termenele de livrare convenite au fost prelungite în mai multe situații până în data de 15 iunie 2020. La această dată prețurile produselor pe piața mondială au revenit însă la valori apropiate

de cele anterioare epidemiei de Covid 19. însă prețurile produselor au rămas cele stabilite prin procedura de achiziție publică, la un nivel semnificativ majorat față de situația de dinaintea izbucnirii epidemiei de Covid 19.

Se impune o analiză a conținutului clauzei de "forță majoră" din cuprinsul Acordurilor-cadru și respectiv a contractelor subsecvente încheiate de autoritatea contractantă în perioada stării de urgență sau de alertă, astfel încât să fie mai bine delimitate situațiile în care părțile pot invoca existența evenimentului "extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil", mai ales în situația în care "forța majoră" este cauzată de chiar evenimentul care stă la baza derulării procedurilor de achiziție publică în regim de urgență.

Colaborarea instituțională cu Birourile de reprezentare economică din cadrul ambasadelor României.

Din analiza documentației procedurilor de atribuire derulate la nivelul ONAC s-a constatat faptul că, în unele situații au fost primite oferte de participare din partea unor operatori externi (Coreea de Sud, Serbia), care au răspuns pozitiv invitației de a participa la procedurile de achiziție publică.

Au fost solicitate Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri informații referitoare la colaborarea dintre Birourile de reprezentare economică a României și ONAC în vederea identificării de operatori economici - furnizori de produse necesare refacerii stocurilor de urgență medicală.

Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri a trimis în luna februarie 2020 o circulară către toate ambasadatele României, în vederea identificării unor potențiali furnizori externi. Urmare acestei circulare ONAC a primit mai multe informații și a purtat diverse discuții cu atașaii economici romani cu privire la potențiale companii producătoare sau distribuitori/furnizori de produse. Având în vedere experiența acumulată cu ocazia derulării procedurilor de achiziție publică pentru asigurarea stocurilor de urgență medicală, considerăm utilă dezvoltarea unei proceduri de colaborare între Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate și Birourile de reprezentare economică a României, ce funcționează în cadrul ambasadelor României.

În urma acțiunii de control a fost emisă Decizia nr. 14/2020 pentru înlăturarea deficiențelor constatate, conținând măsuri ce trebuie îndeplinite de președintele ONAC:

- realizarea unei analize interne asupra cauzelor și împrejurărilor care au determinat nerespectarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, ale HG nr. 395/2016 și ale pct. 5 din Strategia de contractare din data de 18.02.2020 în cazul procedurii având ca obiect "Achiziția de

echipamente de protecție: Combinezon, inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte - Vizieră de protecție - Mască de protecție de tip FFP2 & FFP3”

- revizuirea procedurilor interne și/sau a strategiilor de contractare care să conducă la aplicarea în conformitate cu dispozițiile Legii 98/2016 privind achizițiile publice a tuturor procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică;

realizarea unei analize asupra modului în care au fost aplicate prevederile pct. III "Modalitatea de calcul a penalităților pentru nelivrarea la termen a produselor" și pct. 6.3 "Modalitatea de implementare" din Strategia de contractare din data de 18.02.2020 raportat la principiile "tratamentul egal" și "nediscriminarea" prevăzute de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice; revizuirea procedurilor interne și/sau strategiile de contractare, astfel încât să se evite în viitor apariția unor situații de aplicare diferențiată a nivelului garanției și a nivelului penalității impuse operatorilor economici prin Acordurile-cadru; realizarea unei analize asupra modului în care au fost respectate principiile "publicitatea și transparența" conform prevederilor art. 145, alin. (1) lit. a) Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, iar în funcție de concluziile acestei analize interne procedurile interne aplicabile vor fi revizuite, după caz, astfel încât să se evite în viitor apariția unor situații similare;

În urma acțiunilor de verificare derulate în anii 2021 și 2022 s-a constatat că nu s-au remediat aceste deficiențe constatate. Prin Hotărârea Plenului nr. 392/06.08.2020, Plenul Curții de Conturi a aprobat sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anti corupție, în ceea ce privește achiziționarea de măști de protecție tip FFP2 și FFP3 de la SC ROMWINE & COFEE SRL.

3.3 HOTĂRÂREA PLENULUI NR. 392/06.08.2020 ADRESA DE SESIZARE NR.40810/18.08.2020 A DNA- ÎN LUCRU - DOSARUL NR.L48/P/2020 AL SECȚIEI DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE.

Curtea de Conturi a României Departamentul II -Raport de control nr. 3879/17.07.2020, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 392/06.08.2020 Adresa de sesizare nr.40810/18.08.2020 a DNA- în lucru - Dosarul nr.l48/P/2020 al Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție.

Obiectul sesizării: deficiențe în ceea ce privește procedura de achiziție publică pentru asigurarea stocurilor de urgență medicală având ca obiect furnizarea de echipamente de protecție: combinezon, inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte - Vizieră de protecție - Mască de protecție de tip FFP2 și FFP3. Abuz în serviciu - art. 297 CP Prejudiciul nu este cuantificat.

4. INSTRUCTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ (DSU)

4.1 ADRESA DE SESIZARE A DNA NR. 41257/16.09.2020- ÎN LUCRU – DOSARUL NR.94/P/2020 AL SERVICIULUI PENTRU EFECTUAREA URMĂRIIRII PENALE ÎN CAUZE PRIVIND INFRAȚIUNILE DE CORUPȚIE SĂVÂRȘITE DE MILITARI

Curtea de Conturi a României ,Departamentul XI - Raport de control nr. 5443/07.07.2020 ,aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 455/10.09.2020 ,Adresa de sesizare a DNA nr. 41257/16.09.2020- în lucru –Dosarul nr.94/P/2020 al Serviciului pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari

Obiectul sesizării :

- a) în derularea contractelor subsecvente nr. 115870/20.03.2020 și nr. 115871/20.03.2020 încheiate de IGSU cu SC Romwine & Coffee SRL s-au constatat întârzieri în livrarea produselor contractate, fără a fi aplicate penalități de întârziere conform clauzelor contractuale, prin acceptarea de către IGSU a ”Forței majore” invocată de furnizor.

Abuz în serviciu - art. 297 CP, Prejudiciu estimat 4,3 milioane lei

b)- în derularea contractului subsecvent nr. 116229/27.04.2020 încheiat între Departamentul pentru Situații de Urgență, prin Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și MEDI Consulting Korea, nu au fost livrate produsele contractate, fără a fi aplicate penalități de întârziere conform clauzelor contractuale, prin acceptarea de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a ”Forței majore” invocată de furnizor și fără a fi executată garanția de bună execuție. De asemenea, până la data de 30.06.2020, IGSU nu a recuperat avansul acordat furnizorului pentru produsele contractate.

Abuz în serviciu - art. 297 CP,Prejudiciu estimat 2,4 milioane USD (10,9 milioane lei) reprezentând avansul de 30% și 40.800 USD reprezentând garanția de bună execuție

V. CONCLUZII ȘI PROPUNERI

1. CONCLUZII REZULTATE DIN DOCUMENTELE COMUNICATE DE CĂTRE CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

În perioada 2006-2010, Curtea de Conturi a României a atras atenția asupra existenței aparaturii medicale și a altor dotări independente, în valoare de 16.806 mii lei, achiziționate de unitățile sanitare finanțate din credite bugetare și venituri proprii (accize) repartizate de Ministerul Sănătății, care nu au fost puse în funcțiune, nu au fost utilizate sau au fost transferate către alte unități sanitare, ceea ce dovedea că achizițiile respective nu au avut o fundamentare temeinică, unele nefiind necesare.

Exemple relevante: sistemul de sterilizare cu plasmă capacitate mică STERAD NX, în sumă de 431 mii lei, achiziționat și neutilizat, la Spitalul Municipal Câmpina,
-aparate PCR, scanner pentru microarray, stație de hibridizare pentru microarray, în sumă de 488 mii lei, nepuse în funcțiune la Spitalul Clinic de Urgență Timișoara,
-sistem de sterilizare cu plasmă STERAD NX -6 buc, în sumă de 3.425 mii lei, nepuse în funcțiune la Spitalul Clinic de Urgență „Bagdasar Arseni”,
-sistem de sterilizare cu plasmă STERAD - 4 buc., în sumă de 1.800 mii lei, achiziționate, care au fost transferate altor unități, la Spitalul Clinic Colentina.

Prin raportul de audit a fost formulată recomandarea pentru Ministerul Sănătății, în calitate de coordonator al strategiilor și programelor de acțiune în domeniul sănătății populației, de a efectua o analiză periodică referitoare la situația utilizării aparaturii și echipamentelor medicale aflate în dotarea unităților sanitare și de a dispune măsurile legale care se impun.

În perioada 2011-2015, Ministerul Sănătății a alocat aproximativ 5.071 mii lei pentru fiecare din cele 375 spitale publice existente, dar **lipsa de informare și fundamentare a deciziilor** a făcut ca la sfârșitul anului 2015 să se raporteze disponibilul neutilizat în sumă de 522 milioane lei. Din această sumă s-ar fi putut achiziționa 72 aparate de diagnostic prin imagistică medicală (aparate tip RMN cu un preț mediu de 7,2 milioane/unitate sanitară).

În anul 2016, la nivelul Ministerului Sănătății nu se cunoștea situația reală a dotărilor unităților sanitare, cel puțin pentru aparatură medicală de înaltă performanță (CT, RMN, angiografe, acceleratoare lineare, etc.) în vederea prioritizării investițiilor de acest tip, iar gradul de dotare era situat mult sub media țărilor europene.

Strategia de dezvoltare a infrastructurii în sănătate, nu a urmărit eficiența dovadă fiind și sistemul informatic pentru care s-a achitat suma de 44.625 mii lei, care nu s-a finalizat, nu s-a implementat și nu a fost pus în funcțiune.

De asemenea, studiile de fezabilitate achitate de către Ministerul Sănătății, în valoare de 114.839 mii lei, sunt investiții care se dovedesc a fi fără continuitate și fără nicio utilitate atâta timp cât din anul 2009 și până în prezent, acestea au rămas numai la stadiu de documentații.

Sănătatea în România a avut șansa de a se dota și dezvolta prin derularea unor proiecte cu finanțare nerambursabilă, dar Ministerul Sănătății a pierdut finanțări din fonduri europene în sumă de 79.000 mii lei.

În cele două exerciții bugetare de finanțare din fondul regional nu au fost accesate fonduri nerambursabile în valoare de 470.250 mii lei, (POR 2007-2013), precum și fonduri nerambursabile în sumă de 1.467.000 mii lei (POR 2014-2020).

Curtea de Conturi a atras atenția încă din anul 2014, că la **nivelul Oficiului Central de Stocare pentru Situații Speciale nu s-a constituit Rezerva pentru situații speciale** cu respectarea cantităților de produse tehnico-medicale prevăzute de actele normative incidente, acestea fiind mai mici decât cele legale.

În anul 2018, prin misiunea de audit efectuată la Ministerul Sănătății, Curtea de Conturi a concluzionat, din nou, faptul că nu s-a constituit Rezerva Ministerului Sănătății prin respectarea prevederilor art. 368 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Din veniturile proprii ale Ministerului Sănătății s-au bugetat anual sume dedicate Rezervei Ministerului Sănătății pentru achiziționarea de medicamente și materiale sanitare, dar nu s-a achiziționat cantitatea de produse necesare în vederea utilizării acestora în situații de urgență conform destinației stabilite prin ordin .

Potrivit prevederilor Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, pentru situații speciale cu implicații asupra sănătății publice, Ministerul Sănătății are obligația de constituire a Rezervei Ministerului Sănătății, care trebuia să cuprindă medicamente, seruri, vaccinuri, dezinfectante, insecticide, dispozitive medicale, tehnologii și dispozitive asistive și alte materiale specifice, însă singurul produs existent în Rezervă a fost reprezentat de Sevredol în cantitate de 3.339 cutii, expirat încă din anul 2015.

Tot în anul 2018, Curtea de Conturi a României a realizat o misiune de audit privind gradul de ocupare a personalului sanitar pentru perioada 2014 - 2017 și s-a reținut faptul că, numărul personalului sanitar (medici) a înregistrat un trend crescător, respectiv de la 54.929 medici în anul 2014, la 58.583 medici în anul 2017. Același trend în creștere l-a înregistrat și numărul personalului sanitar cu studii superioare (biolog, chimist, farmacist etc.), care în anul 2015 era de 17.749 și a ajuns la un număr de 20.164 în anul 2017.

Cu toate acestea, **distribuirea teritorială a personalului medical s-a realizat fără a se avea în vedere un minim de criterii**, unul din ele fiind numărul locuitorilor din zona respectivă.

Persistă un deficit de medici pe specialități, specializările deficitare fiind anestezie și terapie intensivă, medicină de urgență, boli infecțioase, adică tocmai acele specializări care în perioada de urgență au fost în prima linie în lupta cu virusul SARS-COV 2.

Aceste **lacune ale sistemului medical** au fost identificate și semnalate Ministerului Sănătății în decursul anilor, recomandând implementarea la nivelul Ministerului Sănătății a unei politici sustenabile de asigurare a resurselor, materiale și umane.

Nearmonizarea deciziilor de planificare a sistemului medical de sănătate publică cu necesitățile reale ale populației determină utilizarea inadecvată și ineficientă a serviciilor medicale și a surselor de finanțare.

Problemele sistemului de sănătate semnalate de Curtea de Conturi au îngreunat desfășurarea operațiunilor specifice stării de urgență obligând la depunerea de **eforturi suplimentare foarte mari din partea personalului medical și a bugetului de stat**.

Criza personalului medical există și se manifestă în toate unitățile sanitare, angajările fără concurs, pe perioadă limitată, nu a adus în sistem un număr important de personal medical, iar detașări nu au existat, cu excepția spitalelor la care s-a detașat personal medical militar.

Inexistența stocurilor de rezervă medicală a determinat achiziții la prețuri necompetitive și de la furnizori neverificați astfel că, deși au fost alocate resurse financiare, acestea au fost utilizate, în unele cazuri, deficitar și neeconomic.

Procesul legislativ specific stării de urgență a avut unele lacune care s-au înlăturat „din mers”.

Vidul procedural a fost resimțit în sistemul de sănătate și recunoscut, fapt pentru care, chiar în timpul stării de urgență s-a procedat la emiterea procedurilor operaționale specifice.

În ceea ce privește modul de derulare a achizițiilor publice, s-a constatat faptul că, **nu au fost stabilite, prin referatele de necesitate, prețurile unitare/totale ale produselor identificate** ca fiind necesare în activitatea entității, în urma unei cercetări a pieței sau pe bază istorică, cu consecința eludării de la obligațiile legale de a asigura respectarea principiului asumării răspunderii în procesul de achiziție publică.

Nerespectarea prevederilor legale privind modul de înregistrare a consumurilor reactivilor ceea ce a condus la neînregistrarea stocului real de reactivi.

Lipsa unor proceduri operaționale și de sistem în cazul situației de urgență și a stării de alertă, pentru procesele și activitățile derulate de entități și aducerea la cunoștință a personalului acesteia.

2. PROPUNEI ÎN LEGĂTURĂ CU OPTIMIZAREA ACTIVITĂȚII ÎN SITUAȚII DE URGENȘĂ ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE

Elaborarea unor proceduri general valabile pentru direcțiile județene de sănătate publică în situații de urgență (stare de alertă, stare de urgență), în legătură cu formarea unei rezerve medicale la dispoziția acestora ceea ce ar conduce la scurtarea circuitului de distribuție în situații speciale. Direcțiile de sănătate publică cunosc cel mai bine starea sănătății populației la nivel local și pot decide în consecință;

- **completarea structurii de conducere** de la nivelul DSP-urilor, prin ocuparea posturilor vacante;
- **atragera de medici specialiști** în domeniul epidemiologiei, igienă și medicină de laborator;
- **interconectarea bazelor de date din domeniul medical**, respectiv: DSP, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, unități spitalicești, Institutul Național de Sănătate Publică pentru a facilita accesul în vederea derulării rapide a anchetelor epidemiologice;

Crearea cadrului legislativ și organizatoric cu privire la instruirea de către direcțiile de sănătate publică, a personalului medico-sanitar din cadrul unităților sanitare publice din teritoriu, cu privire la gestionarea situațiilor de urgență și/sau a situațiilor epidemiologice speciale generate de emergența unor boli transmisibile cu impact major asupra sănătății publice;

Diseminarea în teritoriu a unor protocoale specifice și realizarea de instruiți periodice teoretice și practice cu personalul medico-sanitar implicat direct în gestionarea situațiilor de urgență epidemiologică referitoare la modul de echipare/dezechipare și utilizare a echipamentelor medicale specifice din dotare;

Crearea cadrului legislativ pentru **punerea la dispoziția sistemului sanitar de către unitățile administrativ-teritoriale a imobilelor din domeniu public/privat al acestora, pentru asigurarea gratuită a spațiilor de carantinare a persoanelor** sau cu plata cheltuielilor de carantinare (alocație de cazare);

Înființarea în direcțiile de sănătate publică a unui departament de date/statistică, cu sprijinul STS, care să efectueze comunicările și raportările în situații de urgență, să aibă un caracter permanent pentru evitarea fragmentării canalului informațional în caz de pandemie sau

situație de urgență, fiind un risc strategic și național pentru securitatea sistemului național de sănătate;

Digitalizarea/informatizarea spitalelor pentru a oferi **centralizarea datelor la nivel de DSPJ**, astfel încât să existe o **monitorizare permanentă și în timp real** a numărului de paturi disponibile, a numărului de persoane internate și al efectivului de personal medical disponibil;

Implementarea măsurilor de digitalizare și informatizare a activităților care se pot desfășura on-line, cu generarea documentelor aferente, în scopul eficientizării activității și facilitării accesului cetățenilor la serviciile prestate de direcții de sănătate publică;

Asigurarea la sediul DSPJ a unui serviciu de permanență, astfel încât sesizările, solicitările, informațiile și problemele ridicate de petenți să găsească răspuns în cel mai scurt timp, iar legătura permanentă cu populația județului, dar și cu autoritățile publice de interes local/județean să încurajeze sesizarea tuturor problemelor de sănătate publică apărute;

Eliminarea neconcordanțelor între actele normative în ceea ce privește statutul personalului din direcțiile de sănătate publică deoarece în Legea nr. 153/2017 direcțiile de sănătate publică sunt asimilate unităților sanitare publice, iar în altele sunt servicii publice deconcentrate (Legea 95/2006);

Elaborarea/aprobarea/revizuirea la nivelul Ministerului Sănătății a procedurilor operaționale în situații de urgență și a procedurilor pentru înființarea, depozitarea, mișcarea stocurilor în situații de urgență și aducerea la cunoștință spre aplicarea unitară de către entitățile subordonate;

Completarea clasificăției bugetare, în sensul existenței unui singur capitol bugetar distinct care să cuprindă toate cheltuielile necesare în situațiile de urgență (pandemii, inundații, cutremure, incendii, alte calamități naturale, etc.), inclusiv cele efectuate în afara perioadei de urgență, care să asigure stocuri de materiale, echipamente în eventualitatea unor situații de urgență;

Existența la nivelul Ministerului Sănătății a unei **evidențe clare** a unităților sanitare implicate în combaterea efectelor pandemiei și stabilirea stocurilor necesare de materiale de urgență, precum și crearea unui sistem de distribuție rapidă a mijloacelor respective în teritoriu;

Asigurarea unei **colaborări eficiente** cu DSU din cadrul MAI.

Stabilirea de **măsuri vizând reconversia rapidă a activității unor producători strategici** în vederea asigurării producției de materiale sanitare, echipamente de protecție și dezinfectanți la nivel național;

Instituirea la nivel național a unor **planuri de intervenție și colaborare interinstituțională**, în vederea creșterii capacității de reacție în caz de urgență sanitară;

Scoaterea la concurs a posturilor vacante de medici specialiști în unitățile sanitare;

Redistribuirea națională fundamentată a posturilor de medici specialiști **concomitent cu crearea unei colaborări**, susținută prin reglementare legală, între Ministerul Sănătății și unitățile administrativ-teritoriale în legătură cu asigurarea condițiilor de instalare, cazare și transport a medicilor/personalului medical;

Disponerea de măsuri legislative prin care să se stabilească un termen precis pentru avizarea echipamentelor medicale de către Comisia Națională pentru Controlul Activității Nucleare (CNCAN), **pentru eliminarea unor situații de avizare cu întârziere**, cu consecințe asupra utilizării imediate a echipamentelor medicale care comportă acest aviz.

Dotarea cu nebulizatoare pentru fiecare substație deținută de Serviciul de Ambulanță Județean.

3. CONSTATĂRI REZULTATE DIN ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR COMISIEI PARLAMENTARE DE ANCHETĂ

Pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Hotărârea Camerei Deputaților nr.75/2021, reprezentanții Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor au considerat a fi necesară audierea persoanelor cu funcție de conducere din cadrul principalelor instituții publice implicate în gestionarea pandemiei Sars-Cov2 pe teritoriul țării, cum ar fi Prim-miniștrii ai României, miniștrii ai sănătății, miniștrii ai afacerilor interne și reprezentanți ai Departamentului pentru Situații de Urgență, inclusiv a domnului doctor Raed Arafat, precum și pe ministrul apărării naționale, persoane care au reprezentat aceste instituții cheie al statului român în perioada prevăzută la art.2 al Hotărârii menționată anterior, dar și orice persoană cu funcție de decizie din cadrul acestor instituții, care ar putea sprijini activitatea Comisiei.

Comisia de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, în acord cu prevederile Legii nr.96/2006 privind

Statutul deputaților și al senatorilor republicată, cu modificările și completările ulterioare coroborate cu cele cuprinse în Regulamentul Camerei Deputaților și ale Hotărârii CDEP nr.75/2021, a fost împuternicită să facă audieri și să ceară autorităților și instituțiilor publice, oricăror structuri de specialitate ale statului, altor entități publice sau private, precum și cetățenilor să îi pună la dispoziție date, informații și materiale necesare și utile pentru clarificarea obiectivelor Comisiei de anchetă.

La finalul perioadei de funcționare a Comisiei, reprezentanții Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor, nu pot trage altă concluzie decât aceea că, prin conduita manifestată, persoanele care s-au alfat și se află în unele cazuri încă la conducerea instituțiilor cheie ale statului român, desconsideră cu bună știință rolul Parlamentului României și încalcă legislația în vigoare întrucât, în perioada ce a format obiectul de verificare al Comisiei, aceste instituții au fost conduse de către Dna. Ioana Mihăilă, Dl. Nelu Tătaru, Dl. Vlad Voiculescu, Dl. Florin Cîțu – interimar, Dl. Attila Cseke – interimar, Dl. Marcel Vela, Dl. Lucian Bode, Dl. Raed Arafat, Dl. Nicolae Ciucă, Dl Ludovic Orban, Dl. Florin Cîțu, iar dintre aceștia la audierile Comisiei s-a prezentat doar domnul Ludovic Orban.

În acest context, considerăm a fi evident faptul că **activitatea Comisiei a fost grav afectată, aceasta neputând desfășura o anchetă propriu-zisă asupra modalității în care s-au desfășurat procedurile de achiziție publică**, prin analizarea etapelor parcurse în procesul de achiziție publică, întrucât la audieri au fost prezenți reprezentanți ai altor instituții, cum ar fi Curtea de Conturi a României, Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate, Ministerul Sănătății reprezentat cu mandat limitat de către Șeful Serviciului Achiziții Publice, dar și de către actualul ministru, domnul Alexandru Rafila, precum și ai societăților naționale ROMARM și UNIFARM.

Rezultă așadar că, în opinia reprezentanților instituțiilor publice responsabile cu gestionarea pandemiei COVID-19, invitația de a se prezenta în fața unei comisii de anchetă parlamentară nu prezintă foarte multă importanță, de vreme ce nici domnul ministru Rafila și nici celelalte persoane aflate momentan la conducerea instituțiilor care au răspuns invitației comisiei, nu se regăsesc printre cele indicate anterior și care au gestionat, în mod eronat din câte se pare fonduri publice cu valori extraordinare în perioada supusa atenției.

Considerăm a fi evident faptul că, în lipsa unui contact cu reprezentanții legali ai instituțiilor cheie în gestionarea pandemiei din statul român și ținând cont de modul în care anumite partide politice au înțeles să sprijine inițiativa constituirii unei astfel de comisii, prin delegarea tardivă a unor persoane care să facă parte din aceasta, în așa fel încât impactul social al constatărilor comisiei de anchetă să fie diminuat la maximum, nu se poate pune problema că partidele care în prezent dețin puterea să-și fi dorit cu adevărat ca Parlamentul României să cerceteze în timp util modul în care au fost cheltuiți banii publici pentru achiziționarea produselor și materialelor necesare combaterii pandemiei Covid 19.

Această concluzie se desprinde ținând cont de faptul că **Hotărârea Camerei Deputaților datează din anul 2021, iar aceasta și-a început cu adevărat activitatea la finalul anului 2022**, fiind necesară totodată prelungirea perioadei de funcționare a comisiei.

Practic, raportat la obiectivele stabilite în cuprinsul Hotărârii, Alianța pentru Unirea Românilor, prin reprezentanții săi, domnii deputați George Nicolae Simion și Sorin-Titus Muncaciu, consideră că **niciunul dintre partidele care au desemnat persoane care să fie membrii ai comisiei nu și-au dorit cu adevărat ca aceste obiective să fie atinse**, modul de

organizare și de desfășurare a lucrărilor comisiei fiind stabilite de către doamna Președinte într-o manieră care să nu se poată afla foarte multe lucruri în timpul scurt în care această comisie a lucrat.

În ceea ce privește activitatea Comisiei, Grupul parlamentar Alianței pentru Unirea Românilor, prin reprezentanții săi, își exprimă condescendența față de persoanele care au ales să respecte legislația incidentă, rolul unei comisii parlamentare de anchetă, precum și faptul că membrii acesteia sunt demnitari ai statului român, întrucât prin informațiile și documentele pe care aceștia le-au pus la dispoziția Comisiei, s-a făcut posibilă extragerea unor concluzii asupra modului în care a fost gestionată pandemia de COVID-19 pe teritoriul României, din perspectiva gestionării fondurilor publice.

Pornind de la considerentele cuprinse în Raportul Curții de Conturi a României denumit „Gestionarea resurselor publice în perioada stării de urgență” precum și în acord cu concluziile ședinței Comisiei la care a participat Președintele acestei instituții și a documentelor transmise urmare audierii desfășurată în Parlamentul României, se poate concluziona, fără putere de tăgadă, că Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate publică, precum celelalte instituții din subordinea acestui minister, la fel cum au procedat marea majoritate a instituțiilor publice, nu au fost cu adevărat pregătite pentru a gestiona o situație de criză sau reprezentanții legali ai acestora, au profitat de context pentru a risipi fondurile publice.

Așa cum am menționat deja atribuțiile Ministerul Sănătății, în subcapitolul *Aspecte generale*- aferent ministrului, trebuie evidențiat că acesta, în calitate de unitate de achiziții publice centralizate, poate încheia acorduri-cadru, în numele și pentru unitățile sanitare publice din rețeaua Ministerului Sănătății și din rețeaua autorităților administrației publice locale, pentru achiziția centralizată la nivel național de medicamente, materiale sanitare, echipamente medicale, echipamente de protecție, servicii, combustibili și lubrifianți pentru parcul auto.

Din perspectiva legislației incidente achizițiilor publice, se evidențiază un principiu, conform căruia cheltuirea banului public trebuie făcută cu integritate și în mod eficace pentru obținerea unei eficiențe economice și sociale pentru toate produsele, lucrările sau serviciile achiziționate astfel încât acestea să corespundă scopului pentru care au fost achiziționate.

În proiectarea cadrului legal al achizițiilor publice din România s-au avut în vedere principiile general acceptate în Europa în acest domeniu.

Astfel, la adoptarea oricărei decizii în procesul de achiziții publice, trebuie avute în vedere următoarele principii:

Principiul liberei concurențe, respectiv asigurarea condițiilor pentru ca orice furnizor de produse, executant de lucrări sau prestator de servicii, indiferent de naționalitate, să aibă dreptul de a deveni, în condițiile legii, contractant.

Principiul utilizării eficiente a fondurilor publice, respectiv aplicarea, în cadrul sistemului concurențial, a criteriilor economice pentru atribuirea contractului de achiziție publică.

Principiul transparenței, respectiv punerea la dispoziția celor interesați a tuturor informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică.

Principiul tratamentului egal, respectiv aplicarea, în mod nediscriminatoriu, a criteriilor de selecție și criteriilor pentru atribuirea contractului de achiziție publică astfel încât orice furnizor de

produse, executant de lucrări sau prestator de servicii să aibă șanse egale în competiția pentru atribuirea contractului respectiv;

Principiul confidențialității, respectiv garantarea protejării secretului comercial și a dreptului de proprietate intelectuală a ofertantului.

Chiar dacă în perioada vizată, instituțiile publice, s-au putut prevala adoptarea de către Guvern și Parlament a unor acte normative menite să faciliteze procesul de derulare a procedurii de achiziție publică, trebuie să ținem cont că nicio intervenție legislativă nu a derogat de la principiile expres prevăzute de Legea nr.98/2016, însă din cuprinsul documentelor oficiale, distingem faptul că în multiple cazuri, pandemia de Covid 19 a reprezentat o oportunitate de risipire a banului public.

În acest sens, chiar dacă legislația incidentă prevede obligativitatea efectuării în prealabil a unei cercetări de piață constatările Curții Conturi a României la nivelul Ministerului Sănătății relevă faptul că prețurile unitare sau totale ale produselor identificate ca fiind necesare în activitatea entității nu au fost stabilite în urma unei astfel de cercetări sau pe bază istorică prețurile, cu consecința nerespectării principiului asumării răspunderii în procesul de achiziție publică.

Totodată rezultă că nu au fost respectate clauzele contractuale stabilite prin contractele de achiziție publică referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate sau la termenele stabilite.

Au fost descoperite nenumărate nereguli la nivelul Ministerului Sănătății, în ceea ce privește contractele încheiate pentru achiziția de măști de protecție pentru familiile și persoanele defavorizate, spre exemplu.

Documentele prezentate de către Curtea de Conturi a României relevă, printre altele și faptul că la nivelul Ministerului Sănătății au fost identificate nereguli privind organizarea și desfășurarea activităților specifice derulării achizițiilor de vaccinuri asociate pandemiei COVID-19, precum și a modului de utilizare a acestora.

Eșecul campaniei de vaccinare împotriva virusului SARS COV 2 derulată la nivel național este un aspect ce nu mai poate fi contestat, la fel cum este și faptul că statul român, prin instituțiile implicate în gestionarea pandemiei Covid 19, poartă responsabilitatea risipirii fondurilor publice prin achiziționarea unei cantități imense de doze de vaccin, care în prezent, în mare parte, au expirat sau nu mai pot fi valorificate, interesul pentru acestea fiind inexistent.

Din răspunsurile furnizate Comisie de anchetă de către Direcția Generală Sănătate Publică și Programe de Sănătate – Serviciul Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății, se distinge în mod clar faptul că reprezentanții acestei instituții nu își asumă responsabilitatea pentru modul dezastruos în care au gestionat a fondurile publice, relevante în acest sens fiind următoarele:

„Modalitatea de stabilire a necesarului de vaccin anti-Covid-19 în România s-a bazat pe estimarea realizată pentru sezonul gripal 2020-2021, acestea conținând grupele de risc, inclusiv personalul medico-sanitar, conform cu recomandările OMS, la care s-au adăugat efectivele de personal din instituțiile esențiale pentru funcționarea statului.

Ulterior tranmsiterii estimării realizate de către statul Român și restul statelor membre, transmise către Comisia Europeană, aceasta din urmă a negociat contractele de furnizare de vaccin anti-Covid-19 c producătorii, în acel moment statul Român neavând datele concrete ale necesarului.”

„Achizițiile de vaccin anti-Covid-19 au fost realizate în baza contractelor semnate de către Comisia Europeană în numele și pentru Statele Membre, plata dozelor de vaccin recepționate pe teritoriul statului făcându-se conform contractelor semnate de aceștia”

„Contractele de furnizare de vaccin împreună cu sumele plătite de către Statul Român fac parte din clauza de confidențialitate semnată de către Comisia Europeană cu furnizorii de vaccinuri anti-Covid-19, în numele și pentru Statele Membre.”

”Stocul actual de doze de vaccin anti-Covid-19 (la data întocmirii răspunsului pentru Comisia de anchetă 21.03.2023) disponibil pentru utilizare pe teritoriul național conform rapoartelor realizate în cadrul aplicației electronice RENV este de 3.271.092 doze.”

„Ministerul Sănătății a depus eforturile necesare pentru valorificarea dozelor de vaccin anti-Covid-19, realizate prin vânzarea și donarea unui număr total de 5.691.830 de doze de vaccin.”

„În urma demersurilor realizate de către statul Român în vederea valorificării dozelor de vaccin anti Covid-19 din stocurile naționale sumele de bani obținute sunt în valoare de 58.859.925 Euro.”

„Dozele de vaccin a căror termen de valabilitate a fost depășit au fost distruse conform Ordinului MS nr.3344/2022 privind stabilirea unor măsuri pentru distrugerea vaccinurilor împotriva COVID-19 expirate, aflate în stocul centrelor regionale de depozitare și distribuție” – act normativ care nu indică o cantitate exactă.

„Numărul total de doze de vaccin anti-Covid-19 administrate după ridicarea stării de alertă, până în prezent este de 196.794 de doze de vaccin.”

În ceea ce privește modalitatea de determinare a necesarului de doze de vaccin anti Covid 19, considerăm că lipsa de asumare a răspunderii este evidentă, reprezentanții acestei instituții prevalându-se permanent de anumite clauze de confidențialitate, intenționând să lase impresia că aceștia nu au făcut nimic altceva decât să respecte anumite ordine venite din partea instituțiilor și organismelor europene și internaționale.

Chiar și în acest context, nu poate fi justificată modalitatea în care România a cumpărat deja sau a contractat de aproximativ 105 de milioane de doze de vaccin împotriva COVID-19 până în prezent, dat fiind faptul că informațiile oficiale relevă faptul că în sezonul gripal 2020-2021, în România au fost distribuite gratuit 2.970.000 de MS pentru vaccinarea grupelor populationale considerate la risc, cu un grad de utilizare de 84,3%.

Același document relevă faptul că În sezonul 2020-2021 au fost raportate, în cadrul sistemului de supraveghere de tip sentinelă pentru infecții respiratorii acute severe (SARI), 45 cazuri, de peste 8 ori mai puține față de sezonul precedent. Această sub-raportare se explică prin contextul epidemiologic generat de COVID-19, în care sistemele de supraveghere pentru alte boli transmisibile au avut de suferit.

Incidența a fost de 1,5%000 în aria de accesibilitate a sentinelei SARI care a reprezentat 16% din populația României. Prin extrapolare la întreaga populație a României, numărul total estimat de cazuri de SARI, în condițiile sub-raportării menționate, a fost de 281.

Din cele 45 cazuri, 96% au fost investigate cu laboratorul, însă doar 32 cazuri de SARI (71% din total) au fost testate pentru etiologia gripală.

Nu a fost confirmat cu virus gripal niciun caz de SARI.

<https://www.cnsct.ro/index.php/analiza-date-supraveghere/gripa-si-infectii-respiratorii-acute/2633-analiza-sezon-gripal-2020-2021/file>

4. PROPUNERI PENTRU MODIFICAREA CADRULUI NORMATIV ÎN VEDEREA DESFĂȘURĂRII ÎN CONDIȚII OPTIME A ACTIVITĂȚILOR COMISIILOR DE ANCHETĂ PARLAMENTARE

În urma desfășurării ședințelor Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, am constatat faptul că anumite legi ar trebui modificate sau puse în aplicare în mod corespunzător pentru a nu se mai ajunge în situația de a nu putea atinge obiectivele comisiilor de anchetă parlamentare.

1 . Accesul parlamentarilor la documente secretizate putem considera că este doar o activitate activitate marcată de nulitate. Practic, scopul final al comisiei este întocmirea unui raport, dar dacă nu se poate disemina nicăieri informația aflată, în raport nimic nu poate fi introdus.

Interzicerea secretizării unor documente care nu își justifică caracterul secret este un principiu important al transparenței și responsabilității în administrarea publică.

Din analiza legislației în materie de informații clasificate (L 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate), nu rezultă necesitatea secretizării documentelor care stau la baza achizițiilor de echipamente sanitare.

În general, documentele guvernamentale trebuie să fie disponibile pentru public, cu excepția cazurilor în care acestea conțin informații sensibile, cum ar fi cele referitoare la securitatea națională, viața privată a cetățenilor, investigații în curs sau alte situații speciale.

Cu toate acestea, există situații în care documentele nu conțin astfel de informații și sunt clasificate, ceea ce poate duce la lipsa de transparență și de responsabilitate în administrarea publică. De aceea, este important ca legile și politicile guvernamentale să creeze un cadru normativ care să excludă posibilitatea secretizării nejustificate a documentelor care stau la baza procedurilor de achiziție și, astfel, să prevină eventualele abuzuri.

Existența unei stări de urgență sau de alertă nu poate constitui în niciun caz temeiul clasificării acestor documente, mai ales că atare situații excepționale impun o mai mare transparență în actul de guvernare și o asumare de către factorii de decizie a măsurilor adoptate.

În cazul în care există suspiciuni că anumite documente clasificate nu conțin informații sensibile, cetățenii trebuie să aibă posibilitatea de a solicita o revizuire a deciziei și o explicație pentru justificarea clasificării.

Ar trebui adoptată o modificare a legislației din domeniul achizițiilor publice care să reglementeze în mod clar condițiile și procedura ce trebuie obligatoriu a fi urmată în achizițiile realizate în legătură cu anumite situații excepționale (eventual situațiile să fie expres și exhaustiv prevăzute de

lege). De asemenea, ar trebui prevăzute condițiile în care poate avea loc o clasificare a documentelor aferente achiziției pentru a evita abuzurile.

2. Refuzurile repetate ale unor oficiali de a se prezenta la audieri constituie un adevărat semnal de alarmă tras la adresa bunei funcționări a democrației în România!

Prin urmare, considerăm că următorul pas firesc este **citarea** persoanelor în cauză, întrucât există și dispoziția legală care prevede dreptul Comisiei de anchetă din Parlament de a cita/invita la audieri orice persoană care lucrează în cadrul Guvernului sau în cadrul celorlalte organe ale administrației publice și care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei și cerem, pe această cale, președintei Comisiei parlamentare de anchetă privind achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României, doamna Rodica Paraschiv să urmeze clar procedura prevăzută de lege!

Reamintim că, în temeiul Legii 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, demersurile care pot fi făcute de către Comisie, în cazul refuzului nemotivat de a răspunde solicitărilor comisiei de anchetă, inclusiv aceea de a se prezenta la audieri, constau în sesizarea conducătorului autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana citată, în vederea aplicării în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a instituției respective, sau se poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

Întrucât nimeni nu este mai presus de lege, vă asigurăm că Partidul Alianța pentru Unirea Românilor va continua demersurile pentru aflarea adevărului în ceea ce privește achizițiile publice efectuate în sectorul sanitar în timpul stărilor de urgență și de alertă pe teritoriul României!